

vergadering **C6**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 5 oktober 2022

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over initiatieven om meer vrouwen toegang te laten vinden tot sport en sportbesturen – 3770 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Kris Van Dijck aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het project 'Geef tieners een stem' – 6 (2022-2023)	7
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de netwerkradio's – 3829 (2021-2022)	10
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de digitalisering van lokale radio's – 3941 (2021-2022)	13
VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de impact van de energiecrisis, de inflatie en de niet-indexering van de werkmiddelen op de budgetten van het jeugdwerk – 3798 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneekhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de impact van de stijgende energieprijzen op het jeugdwerk – 3863 (2021-2022)	16
VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneekhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het tekort aan monitoren voor de zomerkampen – 3544 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de evaluatie van de kampzomer 2022 – 3738 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het imago-probleem van de jeugdkampen – 3767 (2021-2022)	26
VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het drugsonderzoek tegen de voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad – 3775 (2021-2022)	32

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over initiatieven om meer vrouwen toegang te laten vinden tot sport en sportbesturen – 3770 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister, u kondigde aan 500.000 euro te investeren om meer meisjes en vrouwen te activeren binnen de sport, en dit zowel als sporter, begeleider, coach als clubbestuurder. Dit budget gaat naar projecten die op het terrein tot concrete resultaten moeten leiden.

Dat initiatieven nodig zijn, is zeer duidelijk, want de cijfers zijn zeer bedroevend. Vrouwen maken 41 procent van alle sporters uit, maar slechts 33 procent van het aantal trainers is een vrouw. Van alle bestuursleden in de Vlaamse sportclubs is amper 26 procent een vrouw. Nog schrijnender is dat nauwelijks 16 procent van de bestuurders in de Vlaamse sportfederaties vrouwelijk is.

75 Vlaamse sportfederaties kunnen tot 1 november 2022 een project indienen om daar – gelukkig maar – verbetering in te brengen. In januari 2023 zult u dan bekendmaken welke vernieuwende projecten rond de participatie van meisjes en vrouwen concreet ondersteund en op het terrein uitgewerkt kunnen worden.

Er zijn in het verleden al voorstellen gedaan om meer vrouwen toegang te laten vinden tot sportorganisaties. Het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité (BOIC) heeft in 2018 de taskforce Women & Sports opgericht, met de medewerking van Gwenda Stevens en Dominique Monami. In 2020 hebben enkele Belgische top-atletes, waaronder Kim Gevaert, Tia Hellebaut, Evi Van Acker en Ann Wauters, hun schouders gezet onder het initiatief 'Empowering Women in Sports', dat als doel heeft de gendergelijkheid in sport te verbeteren. Zij pleitten onder meer voor genderquota in de raden van bestuur van onze sportfederaties.

Minister, investeren in projecten om meer vrouwen toegang te laten vinden tot sport en sportbesturen is zeer positief, maar waarom verplicht u de gesubsidieerde sportfederaties niet gewoon met quota om een bepaald percentage vrouwen in hun bestuur op te nemen?

Er is vandaag geen maximumtermijn voor bestuursmandaten in Vlaamse sportfederaties. Lijkt het u geen idee om daar een plafond op te zetten, zodat sportbestuurders niet eeuwig kunnen blijven zitten en er meer ruimte is voor diversiteit en nieuwe ideeën in onze sportbonden?

We weten dat er 16 procent vrouwelijke sportbestuurders zijn in onze sportfederaties, maar hoeveel vrouwelijke voorzitters van sportfederaties zijn er vandaag? Hoeveel van die vrouwelijke voorzitters zijn er bij de 51 gesubsidieerde sportfederaties en hoeveel bij de 20 erkende sportfederaties?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik ben het natuurlijk eens ben met de insteek en de geest van uw vraag. Ik wil ook een evenwichtige, competente en moderne samenstelling van de bestuursorganen. Er kunnen zeker nog stappen worden gezet op dit vlak. Alleen komen we elkaar, zoals voor het reces, nogal eens tegen in de discussie over quota. Op dat punt verschil ik fundamenteel met u van mening.

Ik zal u toelichten welke indicatoren we opnemen in het gewijzigde decreet over de sportfederaties.

Sport Vlaanderen organiseerde in maart nog een rondetafel over meer vrouwen in de sport, met een duidelijke focus op vrouwen in sportbesturen. In de week 'Ethiek in de sport' stond dit thema op de agenda, met specifieke sessies rond hoe je als federatie aan de slag kunt gaan om meer vrouwen aan te trekken in het bestuur van je federatie en van je sportclubs. We bieden de sportclubs heel concrete 'tips and tricks' aan, over hoe ze meer vrouwen kunnen betrekken in hun besturen.

De Vlaamse Sportfederatie, het Centrum Ethiek in de Sport (ICES) en Sport Vlaanderen organiseerden vorige week nog een themadag rond goed bestuur, met als voornaamste insteek opnieuw: een evenwichtige samenstelling en een positieve cultuur binnen het bestuur. De themadag werd gestoffeerd met goede praktijken uit federaties, in combinatie met uitwisseling en discussie.

We zijn natuurlijk voorstander van een diverse samenstelling van besturen. Maar 'divers' heeft betrekking op verschillende elementen: niet alleen geslachtelijk, maar ook de leeftijd, sociaal-culturele diversiteit, type sporters, type kennis. Het is altijd wel aangewezen om enige expertise of ervaring uit de social profit of uit het bedrijfsleven aan te trekken, alsook kennis uit verschillende domeinen.

Het leek me bij de wijziging van het decreet dan ook niet verstandig om enkel een cijfer te plakken op het aandeel vrouwelijke of jonge bestuurders. We hebben om die reden en op basis van het onderzoek zeer bewust gekozen om een indicator toe te voegen aan de code goed bestuur met de titel 'Het bestuursorgaan is evenwichtig, competent en toegankelijk'. Daar zijn drie subindicatoren voor.

Een eerste subindicator is het oprichten van een adviserend comité dat hiaten identificeert op het vlak van de vaardigheid, deskundigheid en de gedifferentieerde samenstelling van het bestuursorgaan. Dit comité bestaat uit minstens twee personen waarvan één persoon geen bestuurder of personeelslid is. Het komt minstens samen bij het opmaken van een vacature. Deze indicator werd gekozen op basis van internationaal onderzoek naar goed bestuur. Er is aangetoond dat deze methodiek een fundamentele praktische impact kan hebben.

Dan twee specifieke subindicatoren rond externe en onafhankelijke bestuurders. De statuten of het intern reglement van de organisatie bepalen dat externen kandidaat-bestuurder kunnen zijn. En de statuten of het intern reglement van de organisatie bepalen dat het volledige bestuursorgaan kan bestaan uit personen die geen ander mandaat hebben binnen de organisatie.

Met andere woorden, het zetelen in het bestuursorgaan is niet expliciet gebonden aan een ander mandaat binnen de Vlaamse Sportfederatie. Zo wordt het bestuursorgaan niet automatisch samengesteld uit de voorzitters of andere afgevaardigden van bepaalde afdelingen of geledingen of commissies binnen die organisatie. Zo stappen we een beetje af van die getrapte structuur die in sommige federaties wel nogal nefast is.

We weten uit ook onderzoek en uit gesprekken met sportfederaties en vrouwelijke bestuurders, dat die ingreep wel cruciaal is. Vooral vrouwen geven aan initieel niet de ambitie of de wil te hebben om deel uit te maken van een provinciale afdeling of een welbepaalde commissie, als voorwaarde om kandidaat-bestuurder van de sportfederatie te kunnen worden.

U haalt aan dat er op vandaag geen maximumtermijn voor bestuursmandaten in sportfederaties is. Ik kan u meegeven dat in de indicatoren 'Goed bestuur van sportfederaties' daar wel aandacht voor is. Er staat ook opgenomen en ik citeer letterlijk: "De organisatie beperkt de mandaten van de leden van het bestuursorgaan

in de tijd en zorgt ervoor dat de maximale aaneengesloten zittingsperiode niet langer is dan twaalf jaar.”

Zoals u weet, zijn deze indicatoren niet verplicht, eraan voldoen levert wel meer subsidie op. 73 procent van de gesubsidieerde sportfederaties voldoen aan deze indicator. Dat is toch niet weinig. Anderzijds moet je toch ook geen al te strak carcan opleggen, het gaat hem over vrijwilligers en mensen die echt hun bereidheid tonen. Dan kan je toch niet gaan zeggen dat het op 12 jaar zonder pardon gedaan is. Ik denk dat ook ervaring en expertise ook wel hun nut hebben.

Concrete cijfers dan: In 2021 was bij het bestuur van de 71 erkende Vlaamse sportfederaties 16 procent een vrouw. Als we enkel de 51 gesubsidieerde sportfederaties in 2021 in beschouwing nemen, was het percentage vrouwelijke bestuurders 17 procent, het percentage vrouwelijke voorzitters 4 procent, dat gaat dan heel concreet over 2 sportfederaties. Bij de 20 louter erkende Vlaamse sportfederaties in 2021 was er 1 vrouwelijke voorzitter, wat een percentage van 5 procent geeft. Zoals ik in het begin stelde, kunnen er nog stappen gezet worden op dit vlak. U kent mijn standpunt in zake de quota, ik ben daar geen voorstander van, dat is hier al enkele keren aan bod gekomen.

Ik vrees immers voor een tegenovergesteld effect: dat vrouwen niet op basis van hun verdiensten, bekwaamheid en talenten maar gewoon op basis van hun geslacht dreigen te worden opgenomen in een bestuur. Dat lijkt me nogal een sterk stigma en een label. De vrouwelijke bestuurders die we dan net wel vanwege die kwaliteiten zouden binnenhalen, krijgen een ander label opgekleefd. Dat hypothekeert heel de nobele doelstelling waarvan ik denk dat we ze wel met zijn beiden delen.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister, inderdaad, ik ben al blij dat u het eens bent met de geest van de vraag. Maar ik zou ook blij zijn als er toch een beetje voortschrijdend inzicht was. U geeft een heel lang verhaal en eindigt dan met te zeggen dat er 4 à 5 procent vrouwen voorzitter zijn. Maar het is zeer goed en positief dat u nu opnieuw geld voorziet voor projecten die misschien gaan helpen om die sportbestuurders wat te vervrouwelijken en daar niet eeuwig soms zeer oude mannen te laten zitten. Het zou goed zijn dat er binnen die bestuurders toch een op de drie een vrouw is. Dat is een minimum. En als er duidelijke lijnen worden getrokken, dan is er ook mogelijkheid voor vernieuwing.

De huidige samenstelling van die sportfederaties – u hebt het aangetoond met de cijfers – vertegenwoordigt helemaal niet de sector en het aantal sportende vrouwen. Meer dan 40 procent van de vrouwen sport en dan zie je dat nog geen 20 procent van de vrouwen een zitje heeft in de besturen van federaties, dus niet mee beslissen over tal van zaken. Dat is eigenlijk een scheefgetrokken situatie. U bent net minister om dat te veranderen en u hebt daar heel veel hefbomen voor. U hebt hefbomen opgenoemd waarvan u zegt dat ze zeer goed zijn. Maar op het einde zegt u dat dat ze niet verplicht zijn. Wij vinden dat je soms een keer moet verplichten, misschien tegen de zin van mensen, voor een betere toekomst.

Ik heb nog een vraag voor u, minister: wat is uw doelstelling qua aandeel vrouwen in die raden van bestuur voor sportfederaties? Tegen wanneer wilt u eigenlijk wat bereiken?

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Mevrouw Lambrecht, ik vind dat minister Weyts wél duidelijk voortschrijdend inzicht aan de dag legt. Die Code Goed Bestuur werd ondertussen al een heel aantal jaren geleden opgesteld. Hij heeft een enorm effect gehad. Ik heb nog met schriftelijke vragen het resultaat ervan opgevraagd. In het

begin haalde 20 procent niet de helft. Ik heb de laatste cijfers nog niet gekregen, maar vorig jaar was er één federatie die nog niet de helft haalde op die Code Goed Bestuur. Ik zie dan dat de Code Goed Bestuur voor een aantal indicatoren een extra dimensie krijgt, onder meer voor wat betreft de vragen die u stelde, zoals minister Weyts heeft toegelicht. Dan denk ik dat dat alleen maar kan stimuleren.

Voor de rest moet ik eerlijk zeggen dat ik natuurlijk een grote voorstander ben van een gedifferentieerd bestuur, en niet alleen wat betreft de aanwezigheid van vrouwen. Een van de problemen in veel clubs is bijvoorbeeld dat ze vooral uit oudere mannen bestaan en uit weinig jongeren, en dat er ook mensen van allochtone afkomst bij zouden moeten zijn, en dergelijke meer. Wat hier staat is veel ruimer dan enkel het aspect man-vrouw. Dat vind ik de goede aanpak. Uiteindelijk moet het bestuur van een club of een federatie de weerspiegeling zijn van de leden die het voorwerp uitmaken van het beleid dat die federatie voert. Wat hier wordt geboden, schenkt daar aandacht aan en biedt ook mogelijkheden om daar extra inspanningen voor te leveren.

Laat ons er vooral van uitgaan dat elk bestuur er in eerste instantie voor zorgt dat hij die bekwaamheden en competenties van mensen heeft die nodig zijn om een goed beleid te voeren voor de leden van die federatie of club.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Los van de principiële stellingname ten aanzien van quota geloof ik ook niet in de effectiviteit ervan. Ik denk ook niet dat ze het bereiken van de doelstellingen van de organisatie dichterbij zullen brengen. We moeten vandaag de sportfederaties absoluut overtuigen van het nut van bijvoorbeeld de vervrouwelijking van hun besturen. Maar we moeten hen ook wel diets maken wat de methodieken zijn om dat te bereiken. We moeten hen de goede praktijken aanreiken. We moeten ervoor zorgen dat ze de deuren en ramen opengooien.

Er zijn de maatregelen die ik daarnet heb vernoemd, waarbij men af moet van het getrapte systeem, de brede piramide waarbij je enkel kunt doorstromen naar een volgende laag in de piramide door eerst in de lagen eronder verantwoordelijkheid te hebben opgenomen: dat zorgt natuurlijk wel voor een vernauwing. Daar hebben we heel wat besturen van kunnen afbrengen. Dat is nefast voor de instroom van vrouwen. Wij zeggen dat je op elk moment op elk niveau kunt instromen.

Idealiter gaan we naar een vertegenwoordiging van een derde. Ik zal daar geen deadline op plaatsen. Ik zou wel gek zijn! Al was het maar omdat ik hier niet alles in handen heb. We doen er zoveel mogelijk aan om in die richting te evolueren, in de wetenschap dat we werken met sportfederaties waar een en ander meestal wordt georganiseerd op grond van vrijwilligheid en van belangeloze en centenloze inzet, met veel overgave. Ik heb absoluut niet de wil en ambitie om hen in het carcan te forceren. Dat wil ik absoluut niet. Maar we doen wel het maximaal mogelijke om met stimulanzen en met de uitwisseling van goede praktijken en natuurlijk ook met extra financiering ervoor te zorgen dat we die doelstelling zo snel mogelijk kunnen bereiken.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Dank u, minister. Uiteraard moeten het competente vrouwen zijn. Daar zullen we niet over discussiëren. Maar ik ben ooit schepen in Brugge geweest. De Sportraad was een en al mannen. We hebben quota ingesteld: een derde. We zijn die vrouwen actief gaan zoeken. Sindsdien zit daar meer dan een derde zeer bekwame vrouwen. Dat heeft voor een veel betere dynamiek gezorgd.

Uw collega, die bijna altijd zegt wat u zegt, zegt dat het bestuur van de federatie de leden moet weerspiegelen. Maar het is niet zo! Ongeveer 40 procent vrouwen sporten en 16 procent beslist mee. Dat is geen weerspiegeling.

U geeft geen deadline en u noemt niet echt een doelstelling. Ik vind dat heel erg jammer. Ik vind het ook niet goed dat die oude mannen blijven zitten. Ik ben niet tegen oude mannen, maar ik vind dat er een goede mix moet zijn. Hier hebben we het over mannen en vrouwen, en er is wat dat betreft geen goede mix. Als het niet spontaan lukt, moeten we toch eens overwegen om die quota in te stellen.

Ik zal het elk jaar opnieuw vragen. Wie weet, komt het ooit goed. In Brugge ging dat ook eerst niet, en plots lukte het wel. In Brugge, dat gisteren getoond heeft dat ze daar wel iets waard zijn! *(Opmerkingen van Kris Van Dijck)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kris Van Dijck aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het project 'Geef tieners een stem' – 6 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Minister, toen ik cijfers zag over drop-out van jongeren in de sportclubs, was ik enerzijds ook niet verbaasd. Als ik kijk naar ons sportlandschap: we investeren niet alleen enorm veel middelen maar ook heel veel tijd en energie in het promoten van sport bij jongeren, bij kinderen. Jongeren starten dan en we kennen onze sportpiramide met finaal die topsport. Ik denk niet dat het abnormaal is dat jongeren op een bepaald moment uit hun club stappen, zoals ik al aanhaalde. Ze gaan studeren, men gaat op kot, noem maar op. E zijn tal van redenen.

Desalniettemin denk ik dat dit gegeven toch wel onze aandacht mag hebben. Het is inderdaad zo dat uit cijfers die opgevraagd zijn, blijkt dat we, ook in dezen collega's, een onderscheid kunnen maken tussen drop-out bij jongeren tussen jongens en meisjes, waarbij het aandeel van de meisjes die stoppen met sporten meer dan 20 percent bedraagt en bij jongens iets meer dan 14 percent. Als we naar de 19-jarige leeftijd kijken, dan is dat enerzijds 20 percent, bij de meisjes al bijna 29 percent. Ik denk dat we daar wel aandacht voor mogen hebben. Wat is de reden voor die drop-out?

Anderzijds is het ook zo dat jongeren die eenmaal in een club actief zijn geweest, de eerste zijn die in aanmerking kunnen komen of als het ware bevoorrecht zijn om binnen die club, ook al zijn ze geen actieve sporters meer, toch wel een taak kunnen opnemen, op alle mogelijke vlakken, als toekomstige trainers, bestuursleden – gezien het grote aandeel drop-out bij dames, collega Lambrecht, is hier een enorm groot potentieel om aan de andere bekommernis tegemoet te komen – en vrijwilligers, tout court.

Nu is het zo dat op basis van die analyse het project 'Geef tieners een stem' op poten gezet is door Sport Vlaanderen. Dit project moet ervoor zorgen dat er ook met jongeren op een constructieve wijze gesproken wordt in plaats van over hen, dus met hen in plaats van over hen. Op die manier kunnen tieners ook aangeven wat er goed of net niet goed loopt tijdens trainingen, in de clubwerking hun betrokkenheid vergroten enzoverder. Alleen als je weet wat er leeft bij de tieners in je club, kan je er als begeleider ook op inspelen en de jongeren aan je club binden. Daarom denk ik dat het project dat opgestart is door Sport Vlaanderen, een maatschappelijke functie te vervullen heeft.

Gezien deze cruciale maatschappelijke rol, heb ik toch nog een aantal vragen voor u, minister.

Bevat het project 'Geef tieners een stem' nog extra maatregelen naast de vier tools die ik ken: bijscholingen, promotiemateriaal enzoverder? Op welke manier wordt dat eigenlijk ingezet?

Werden er ook doelstellingen afgesproken? En wat is de timing?

Welke stakeholders waren allemaal betrokken bij het samenstellen van dit project? Waar hebben we onze mosterd gehaald? Zijn er al dan niet ook buitenlandse voorbeelden?

Is er ook tussen het soort sportclub en het type federatie een groot verschil te merken? Kleine sportclubs hebben een drop-outcijfer dat bijna 10 percent hoger ligt dan bij grote sportclubs. Ook kleinere sportfederaties lijken grotere drop-outcijfers te hebben.

Ten slotte, is er wat heel dit project betreft – en dan koppel ik ook een beetje terug naar de vraag over de timing –, een evaluatie gepland en zo ja, wanneer?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Medio september hebben we het project gelanceerd. Het is eigenlijk het resultaat van toch een intensieve piloot- en testfase in samenwerking met verschillende partijen. In het voortraject zijn 34 sportfederaties betrokken om te bepalen welke tools we zouden kunnen ontwikkelen.

Er is ook een project- en klankbordgroep opgericht met een vertegenwoordiging van drie sportfederaties, met de Vlaamse Sportfederatie, met het Netwerk Lokaal Sportbeleid en met KU Leuven. Deze instelling zorgde ook voor de wetenschappelijke onderbouw. Niet op zich, want het maakte eigenlijk deel uit van een internationaal onderzoek in het kader van het Erasmus+-project. Dat werd onder ander ook getrokken door de Nederlanders, maar daar waren ook nog andere landen bij betrokken. Het was het project 'Keep Youngsters Involved'.

De tienertalkmethodieken werden ontwikkeld door praktijkexperts en ook getest door tienertrainers, samen met hun tieners in de sportclub. Er werkten ook twee tienerambassadeurs, Roos en Joram, mee aan dat project.

Er zijn al vier methodieken beschikbaar die ook al op het web staan. Die worden aangevuld met twee extra methodieken, onder andere de methodiek tienerdynamiek, waarbij het de bedoeling is om positieve en negatieve connecties tussen tieners binnen een trainingsgroep in kaart te brengen en mogelijk potentiële drop-outs te gaan identificeren. Deze methodiek is ook ontwikkeld in samenwerking met KU Leuven en staat nu klaar voor publicatie. Daarnaast is er een nog te ontwikkelen methodiek voor trainers om met ouders in gesprek te gaan. Daarnaast werden er ook gedetailleerde interactieve drop-outdashboards op federatie- en clubniveau ontwikkeld.

Elke gesubsidieerde sportfederatie krijgt inzage in de eigen drop-outcijfers, krijgt van Sport Vlaanderen uitleg over de info en komt zo te weten of er bepaalde knipperlichten zijn.

Elke sportclub kan zijn eigen drop-outdashboards opvragen en zien op welke leeftijd het hoogste drop-outpercentage van tieners voorkomt. De sportclub kan ook benchmarken, zich vergelijken met andere clubs binnen dezelfde discipline, binnen dezelfde sportfederatie.

Sport Vlaanderen zit niet stil, want het plant nog een bijkomende tool met handvatten voor trainers in functie van de focusgroep tienermeisjes. Daar is de drop-out rate het allergrootst. Dit zal gebeuren in overleg met tienermeisjes en met betrokkenheid van de twee ambassadeurs.

U vroeg of het project een rol kan spelen voor kleinere sportclubs en sportfederaties die een hoger drop-outpercentage vertonen. Dat is zeer zeker zo. We bieden inzicht in de eigen drop-outcijfers. Er is bewustmaking, maar we reiken ook tools aan om de clubwerking tienervriendelijker te maken en de drop-out te vermijden. Binnen kleinere sportclubs en sportfederaties zijn er doorgaans ook minder trainers, vrijwilligers en bestuurders die de clubwerking dragen. Als er dan iemand wegvalt, is het verlies verhoudingsgewijs nog groter. Die tieners zijn van cruciaal belang, want als je ze verliest, win je ze meestal niet terug. Als je hen bij de club kunt houden of op de club kunt blijven betrekken, worden zij de toekomstige bestuurders, de toekomstige coaches en vrijwilligers. Zij zijn essentieel voor de continuïteit van de club.

U vroeg naar de doelstellingen en de evaluatie. We hebben nu een goed onderbouwde piloot- en testfase achter de rug. Elke tool werd grondig geëvalueerd en op basis daarvan ook verbeterd. Met dit project willen we het drop-outpercentage bij tieners van 10 tot 19 jaar significant doen dalen ten opzichte van de nulmeting in 2019, vooral bij meisjes. Dat is ambitieus. Het project loopt tot 2025. We plannen dan zeker ook een grondige evaluatie.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Minister, ik ben zeer tevreden met uw antwoord. Ik begrijp ook dat het probleem aan de basis moet worden aangepakt. U kunt niet in dialoog gaan met al die tieners, maar op deze manier hebt u wel de nodige insteek en de wetenschappelijke onderbouw om tools aan te reiken, zodat zowel de federaties als de clubs aan de slag kunnen. Ook de timing en de evaluatieperiode lijken mij zeer goed. Het is goed dat u daar de tijd voor neemt.

Het is wel belangrijk dat we de federaties en de clubs ertoe kunnen aanzetten om ervoor te zorgen dat dit geen steekvlambeleid wordt, maar dat dit iets is waar ze aandacht voor moeten hebben en dat duurzaam moet zijn. Hopelijk zal de evaluatie positief zijn.

Dank u voor uw antwoord. Ik wens al diegenen die hieraan werken heel veel succes toe.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Collega, dank u voor uw vraag. Dit zeer interessante item moet jongeren aan het sporten houden. Het is bewezen dat als je jong sport, je dat vaker ook later blijft doen. Ik pleit ervoor, in samenhang met mijn eerdere vraag, om naast de vrouwen in de raden van bestuur ook jongeren in de raden van bestuur te hebben. Zij kunnen beter meedenken over hoe jongeren op moeilijke leeftijden van uitgaan en studies en dergelijke toch ook kunnen blijven sporten.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We hadden in zowel de vraag als het antwoord misschien wat theoretische beschouwingen. Maar wat wel interessant is, is dat we de boodschap moeten meegeven aan de clubs om zeker voor tieners een en ander toch wat anders te organiseren. Bijvoorbeeld op het vlak van structuur en hiërarchie. Tieners zitten van half negen tot half vier in een strak georganiseerde, schoolse structuur. Zij hebben er geen nood aan om ook in hun vrije tijd nog eens datzelfde te beleven, met ook een strakke hiërarchie en een vaste structuur. Wij moeten daarom wat meer inspraak mogelijk maken, om jongeren meer te betrekken en een iets andere rol te geven. Wij moeten hen ook zelf eens verantwoordelijk maken, ook zelf eens een training laten geven. Wij moeten hen betrekken bij het geven van trainingen voor de jongeren. Ik zie in mijn eigen sportclub dat dat ongelooflijk werkt. Wij kunnen hen op die manier ook aantrekken tot de cursussen van de trainersschool. We moeten hun niet alleen verantwoordelijkheid geven,

maar wij moeten hen ook waarderen. We moeten dat niet beperken tot de sportactiviteit op zich. We moeten ook ruimere groepsactiviteiten aanbieden, bijvoorbeeld, als dat even kan, uitstapjes of gezellige momenten. De 'derde time' is ook voor jongeren belangrijk.

Er is dus wel een hele stroom aan instrumenten en tools die we kunnen aanbieden, die heel praktisch van aard zijn en waarvan je denkt dat ze een beetje voor de hand liggen. Als je die inspiratiegids leest, kan dat een beetje confronterend zijn. Hij bevat nuttige 'tips and tricks' voor sportclubs, om er concreet mee aan de slag te gaan.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Minister, wat u zegt is zeer pertinent. Ik moest denken aan het opschrift in Camp Nou: 'Més que un club', meer dan een club. Jongeren, ouders en begeleiders moeten zich daar goed thuis voelen. Dat moet breder zijn dan 'de' voetbal of 'den' basket of dit of dat. Daarom denk ik dat dit een goed project is en dat we van alle clubs méér kunnen maken dan enkel sportclubs.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de netwerk-radio's
– 3829 (2021-2022)**

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, het dossier van de netwerkradio's is zonder meer een hoofdpijndossier. Hoewel het idee van de netwerkradio's op zich best wel steek houdt en een aanvulling op het radiolandschap betekent tussen de lokale en landelijke omroepen in, zagen we in de praktijk vooral juridische veldslagen en niet-ingeloste beloftes door de spelers, enzovoort.

De intrekking van de vergunning van netwerkpakket 2, toegekend aan radio BNL, had tot gevolg dat er geen uitzendingen meer gebeurden binnen het profiel 'Vlaams/Nederlandstalig'. U weet dat dit voor ons een belangrijk thema is. U hebt intussen ook besloten de frequenties van netwerkpakket 2 te herverdelen over de andere netwerken. Op 9 september kreeg u de goedkeuring van de regering om door te gaan met een ontwerp van decreet dat die herverdeling regelt en dat waarschijnlijk ook snel naar het parlement komt. Dit ontwerp van decreet is slechts één stap, waarna er nog een reeks volgen om volledig rond te geraken met de voorgenomen herverdeling.

U weet dat onze fractie Vlaamse en Nederlandstalige muziekproducties, maar ook ruimer, zeer genegen is. Wij kijken dus met argusogen naar deze wijziging. Ons valt dan ook het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) op, die zich net als wij afvraagt op welke wijze het profiel Vlaams/Nederlandstalig bewaard zal blijven. Ook het departement heeft een raadpleging georganiseerd. Wij begrijpen dat ook daar die bezorgdheid weerklinkt.

We lezen in de reactie van uw kabinet dat de generalistische profielen die taak toebedeeld zullen krijgen, echter niet binnen de huidige erkenningsperiode. Ook zal de verplichting om zo'n profiel aan te bieden, wegvallen. Kort gezegd: ze mogen, maar moeten niet. Dus is de voorlopige conclusie: er valt daar toch wel een gat, minstens tot de volgende erkenningsronde in 2028. Naar ons aanvoelen lopen we het risico dat er heel wat fans van Vlaamse en Nederlandstalige muziekproducties en cultuuruitingen in de kou blijven staan.

Minister, wanneer denkt u definitief te landen met de herverdeling van de frequenties in netwerkpakket 2? Kunnen in het kader van de optimalisering van de frequentiepakketten ook frequenties uit de andere drie bestaande pakketten eventueel in een ander pakket worden ondergebracht of is dat niet aan de orde?

Kunt u garanderen dat ook tijdens de huidige erkenningsprocedure het profiel 'Vlaams/Nederlandstalig' voldoende aan bod blijft komen? Zo ja, hoe?

Welke percentages hebt u voor ogen om tot een bevredigend niveau te komen wat betreft de Nederlandstalige Vlaamse producties?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Vandaele, zoals u in uw vraag aangaf, werd het ontwerp van decreet tot wijziging van het Mediadecreet van 27 maart 2009 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 9 september 2022. Het is ondertussen ingediend bij het Vlaams Parlement voor bespreking in deze commissie en hopelijk ook voor goedkeuring.

De eigenlijke herverdeling van vrijgekomen FM-frequenties vereist ook nieuwe uitvoeringsbesluiten. Nadat dit regelgevende traject is doorlopen, kan worden overgegaan tot de concrete herverdeling van de FM-frequenties van netwerkpakket 2.

Herverdeling van frequenties uit andere pakketten is niet aan de orde omdat artikel 134, § 5, van het Mediadecreet alleen toelaat over te gaan tot het herverdelen van vrijgekomen FM-frequenties.

Door de intrekking van de erkenning door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) voor het frequentiepakket netwerkradio-omroeporganisatie 2, initieel toegerekend aan Vrije Brugse Radio Omroep, naderhand gewijzigd in BNL Radio, is er momenteel geen netwerkradio-omroeporganisatie met een Nederlandstalig en Vlaams profiel of muzikaanbod in de ether, op FM, via die netwerkpakketten. Voor de bestaande erkende netwerkradio-omroeporganisaties met een ander profiel of muzikaanbod, moet wel – en dat is belangrijk om te benadrukken – een deel van het muzikaanbod bestaan uit Vlaamse muziekproducties. Het aandeel dat momenteel uit Vlaamse muziekproducties moet bestaan, is naast een erkenningsvoorwaarde ook een aanvullend kwalificatiecriterium. Dat wil zeggen dat de Vlaamse Regering geen precieze invulling geeft aan dit criterium, maar dat bij een erkenningsronde de kandidaat beoordeeld wordt op de concrete invulling van dit criterium in het kader van het ingediende dossier. Met andere woorden: een dossier dat meer van zijn uitzendtijd besteedt aan Vlaamse muziekproducties zal een hogere score krijgen op dit criterium dan een dossier dat weinig van zijn uitzendtijd toewijst aan Vlaamse muziekproducties.

Ik wens te benadrukken dat door de decreetwijziging die nog door het Vlaams Parlement zal worden besproken, die we hier zullen kunnen bespreken, de beoogde herverdeling geen afbreuk doet aan het bestaan van een netwerkradio-omroeporganisatie met een Nederlandstalig en Vlaams profiel of muzikaanbod in de toekomst. Bij een eventuele nieuwe erkenningsronde wordt een besluit van de Vlaamse Regering opgemaakt dat de koppeling voorziet tussen de frequentiepakketten enerzijds en de mogelijke profielen anderzijds. Het aandeel Vlaamse muziek blijft in dat geval beschermd door artikel 143/2, §1, 2°, c, van het Mediadecreet. Dat vereist dat een aanzienlijk deel van het aanbod van een netwerkradio-omroeporganisatie met een Nederlandstalig en Vlaams profiel of muzikaanbod moet bestaan uit de invulling van het Nederlandstalige en Vlaamse profiel of muzikaanbod. Dit aanzienlijk deel bedraagt twee derde van de uitzendtijd.

Bovendien wordt met het ontwerp van decreet de verplichting om Vlaamse muziekproducties te brengen uitgebreid naar netwerkradio-omroeporganisaties met

een generalistisch profiel. Om rechtszekerheid te vrijwaren heeft de decreetwijziging natuurlijk geen impact op de bestaande erkenning. Het is toch wel belangrijk om dat nog eens te benadrukken.

Wilfried Vandaele (N-VA): Deze week is het de Week van het Nederlands, dus ik denk dat het een goed moment is om voor deze problematiek toch aandacht te vragen. We hopen dat hier geen te groot hiaat valt, dat er toch voldoende aandacht blijft gaan naar die Vlaamse Nederlandstalige muziek, en, wat ons betreft, ook naar ruimere cultuurproducties. We zullen uiteraard moeten afwachten hoe een en ander nu in de plooi valt om dan definitief een oordeel te kunnen vellen. U weet in elk geval, minister, dat wij dat in de gaten houden omdat dat voor ons heel belangrijk is, maar ik denk dat dat eigenlijk ook voor u zo is. We hebben daar in het verleden nog discussies over gevoerd, dus ik denk dat wij daarover wel min of meer op dezelfde golflengte zitten.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): We zijn vandaag eigenlijk niet echt wijzer geworden uit uw antwoord dan in juni. Toen stelde collega Segers, die dit al behandeld heeft, een gelijkaardige vraag. Ik dacht dat er toen consensus was, of u hebt toen gezegd, dat we dat het best zouden bespreken als het ontwerp naar de commissie kwam. Ik vind het dus een beetje vreemd dat het vandaag aan bod komt. Desalniettemin kan ik enkel maar mijn verzuchtingen, of eerder bezorgdheden, die ik in juni ook heb geuit, opnieuw onderschrijven. Het Vlaams karakter is niet meer gegarandeerd. De term 'Vlaamse producties' kan ook echt voor onzekerheid of voor problemen zorgen, zeker op juridisch vlak. Volgens mij moet daar echt aan bijgeschaafd worden. Vergeet ook niet dat, toen we in 2016 dat Vlaamse profiel gecreëerd hebben, dat wel specifiek was met het oog op theatershows, sketches enzovoort. Ik denk dat, als dit doorgevoerd wordt, het helemaal niet gegarandeerd is en dat dit zijn doel gaat voorbijschieten. Volgens mij gaan we hier een verlies krijgen van diversiteit op het vlak van radio.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Ik denk dat we het best de bespreking voeren wanneer het ontwerp ingediend is. Het staat nog niet op de website. Misschien is het wel ingediend, maar het heeft nog geen nummer. Wij hebben het zeker nog niet hier gevonden. Je kunt het dan wel in de stukken van de regering vinden, maar ik denk dat we binnenkort de bespreking ten gronde zullen voeren en dat we nu nog geen voorafnames moeten doen over de vraag of het Vlaams karakter van ons radiolandschap nu sterk beschadigd zal worden of niet. Ik denk dat we het best de bespreking afwachten.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik kan me daarbij aansluiten. Ik denk dat het een gerechtvaardigd en belangrijk debat is. We voeren dat dan het best op basis van de tekst van het ontwerp van decreet.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): De collega van het Vlaams Belang is ervaren genoeg om te weten dat het belangrijk is om, als je echt dossiers vooruit wilt duwen, ze af en toe eens onder de aandacht te blijven houden, en dat is ook onze bedoeling. Er is natuurlijk ook een beetje de vrees, minister, dat als alles een beetje tegenvalt, er toch wel ergens een hiaat kan vallen. Dat is toch onze bezorgdheid. Maar we kijken natuurlijk uit naar de teksten van het ontwerp van decreet.

De voorzitter: Strikt genomen was er niet echt een grond om de vraag de weigeren. Er kunnen nog vragen gesteld worden op dit moment. Ik ben misschien een

beetje te coulant, maar ik denk dat, mocht ik het omgekeerde doen, ik nog iets meer kritiek zou krijgen. We wachten de verdere bespreking af.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de digitalisering van lokale radio's – 3941 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Minister, de digitalisering van ons radiolandschap vergt niet alleen inspanningen van de landelijke radiozenders. Als cd&v-fractie pleiten we er al jaren voor om de lokale radiozenders niet te vergeten in dit traject. Zeker als er op termijn een FM-afschakeling zou komen, moet er toch ook nog ruimte zijn voor die belangrijke lokale radiozenders. U hebt recent nog een proefproject gelanceerd om lokale radiozenders toe te laten om uit te zenden via DAB+. Dat is een heel belangrijke stap in dit traject, maar digitalisering is natuurlijk ruimer dan uitzenden op DAB+ alleen, want er zijn nog meer mogelijkheden om naar digitale radio-uitzendingen te kunnen luisteren, bijvoorbeeld via streamingplatforms zoals Radioplayer, TuneIn, Spotify enzovoort.

Digitalisering, dat is niet alleen een nieuw distributiemodel, maar toch ook vooral een ander businessmodel. In tegenstelling tot gewone FM- of DAB+-distributie kan men bij die apps bijvoorbeeld ook exact weten hoeveel mensen luisteren, via welke devices en hoe lang, en via het aanmelden op een app zelfs ook wie er luistert. Bij commerciële platformen zoals Spotify of TuneIn wordt die commerciële interessante informatie amper gedeeld met de radiozenders. Radioplayer.be lijkt wel een goed alternatief, maar we horen dat het hen voor een stukje aan slagkracht ontbreekt om hun product te optimaliseren, en ook aan marketingkracht om hun product beter bekend te maken bij luisteraars-gebruikers. We vernemen dus dat de lokale radiozenders niet allemaal even tevreden zijn over Radioplayer en de voorkeur geven aan het ontwikkelen van een eigen app. Ook de VRT kiest er trouwens voor om het digitaal luisteren nu voluit via het eigen platform VRT MAX te promoten in plaats van via Radioplayer.

We weten allemaal dat FM-frequenties een schaars goed zijn. Via DAB en DAB+ zijn er meer frequentiepakketten mogelijk en zou er dus ook een gevarieerder aanbod voor de luisteraars mogelijk zijn. We stellen echter vast dat het met het op dit ogenblik ontbreken van een erkenningskader, vooral de bestaande zenders zijn die meer van hetzelfde aanbieden en vooral aan marktbezetting doen. Onze fractie diende in 2016 een conceptnota in, waarin wij er reeds op aandrongen om ook voor digitale radiozenders een kwalitatief erkennings- en vergunningenkader op te stellen én om dat dan ook open te stellen voor lokale radio's die echt een specifiek op de regio gerichte programmatie maken en dus meer bieden dan het computergestuurd muzikaal aanbod dat we nu al wel eens op die diverse DAB+-zenders te horen krijgen.

Minister, ik wil u daarover een paar vragen stellen. In 2021 voorzag u in een subsidie aan lokale radiozenders als tegemoetkoming voor de aansluitingskosten bij Radioplayer. Hoe werd de deelname daaraan verder geëvalueerd? Wat is het bereik, het gebruik van Radioplayer? Hoeveel radiozenders doen daar nu aan mee? Werden er afspraken gemaakt om rekening te houden met de bezorgdheden van de lokale radio's over het optimaliseren van Radioplayer? Welke rol speelt Digitale Radio Vlaanderen hierin?

In 2022 lanceerde de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) een proefproject voor lokale radiozenders om uit te zenden via de DAB+-muxen 10A, 10B, 10C en 10D. We vernemen dat de VRM een bevraging organiseert, maar blijkbaar enkel bij de deelnemers aan het proefproject. Zou het niet nuttig zijn om ook de radio's die niet konden deelnemen aan dit proefproject, omdat ze niet waren geselecteerd of niet wilden deelnemen, te betrekken bij de evaluatie? Wanneer verwacht u de resultaten hiervan?

Een aantal lokale zenders zijn niet ingestapt in het proefproject omdat er in hun regio onvoldoende DAB+-ontvangst was. Voorziet u in een uitbreiding qua anten-nepunten en hogere vermogens bij een definitieve uitrol van DAB+ voor lokale radio's? Op welke termijn moeten we dat dan zien?

Zult u nog maatregelen nemen om de lokale radio's te ondersteunen in hun digi-taliseringsplannen buiten DAB+?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding van de door u aangekondigde grote radiostudie die in 2023 zou worden gelanceerd?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Brouwers, dank u wel voor de diverse vragen. U weet dat de digitalisering van het radiolandschap een van onze prioriteiten in het mediabeleid is, en dat dat zich ook richt op lokale radiozenders, die ook moeten meekunnen in dat verhaal.

Wat het online radioluisteren betreft, is Radioplayer een belangrijke partner. Digi-tale Radio Vlaanderen, ons samenwerkingsverband tussen DPG Media, VRT en Nos-talgie, heeft inderdaad een licentie bij Radioplayer Worldwide. Radio's die aanwezig willen zijn op Radioplayer, moeten een licentievergoeding betalen aan Digitale Ra-dio Vlaanderen. De Vlaamse overheid komt tussen in de licentievergoeding die door lokale radio's moet worden betaald aan Digitale Radio Vlaanderen in de vorm van een subsidie aan Digitale Radio Vlaanderen.

Wat de evaluatie van de subsidie van 2021 en de subsidie van 2022 betreft, kan ik ook verwijzen naar de bespreking in de commissievergadering van 3 februari. Uit de evaluatie bleken enkele kritische punten, zoals het gebrek aan draagvlak bij de lokale radio's zelf en de soms gebrekkige communicatie door Radioplayer. De subsidie werd toch verdergezet omdat Radioplayer een belangrijk instrument is met het oog op de digitalisering van het radioluisteren. We hebben echter wel de nodige maatregelen genomen om te remediëren. Radioplayer heeft zowel op het draagvlak als op de communicatie ingezet. Zo heeft Digitale Radio Vlaanderen op 31 mei de Dag van de Digitale Radio georganiseerd, waarop u ook aanwezig was, samen meer dan 150 mensen uit de sector. Dit event werd wel gesmaakt door alle, of toch zeker de meeste aanwezigen.

Digitale Radio Vlaanderen zal de lokale radio's ook betrekken bij de werking van een stuurgroep om ook naar hun noden, verwachtingen en toekomstplannen te luisteren. Rekening houdend met die kritische punten werd in het nieuwe subsidie-besluit voor de subsidie van 2022 ook een bijkomende voorwaarde toegevoegd. Ik zal die even citeren, want dat is in dit verband toch wel een belangrijk punt om te vermelden: "een kwalitatieve en kwantitatieve bevraging van de erkende lokale radio-omroeporganisaties met aanbevelingen voor de toekomst betreffende moge-lijke aansluiting en ondersteuning door Radioplayer wordt samen met de functio-nele en financiële verantwoording van het dossier Radioplayer, uiterlijk op 31 ok-tober 2022 ingediend (...) bij (...) het Departement (...)." Met andere woorden, we verwachten ook wel van Radioplayer dat het inspanningen doet om de vastgestelde pijnpunten weg te werken. Ik kijk ten eerste uit naar dit rapport.

Voor de vraag tot verlenging van steun aan de lokale radio's op Radioplayer werd er nog geen aanvraagdossier ingediend, maar de vraag werd wel al mondeling gesteld. Ik wacht de aanvraag af alvorens hierover een beslissing te nemen. Digitale Radio Vlaanderen liet me weten dat op dit moment Radioplayer België dagelijks zo'n 63.000 unieke luisteraars bereikt met een gemiddelde luisterduur voor alle radiostations van zo'n 3 uur. Op maandbasis worden zo'n 1,2 miljoen luisteraars bereikt, goed voor een volume van meer dan 5 miljoen uur radioluisteren.

Wat uw vragen met betrekking tot de DAB+-proefprojecten betreft, kan ik het volgende meegeven. U weet dat het de VRM is die een kader heeft uitgewerkt met algemene en technische voorwaarden voor de toekenning van tijdelijke zendvergunningen aan lokale DAB+-proefprojecten. Een van de voorwaarden, en dat is wel belangrijk in dit verband, betreft de indiening van een tussentijds evaluatierapport zes maanden na de start en een evaluatierapport na een termijn van een jaar met bevindingen omtrent de technische invulling en het gebruik van de multiplex aangaande de wijze waarop de samenwerking verloopt tussen de deelnemers onderling en met de netwerk- of multiplexoperator. Alle proefprojecten hebben inmiddels de tussentijdse evaluaties bezorgd aan de VRM met informatie en bevindingen over de onderlinge verdeling van de multiplex, het gerealiseerde zendbereik zowel binnens- als buitenshuis, de verhouding van de FM-dekking ten opzichte van de DAB+-dekking, de ontvangstkwaliteit, eventuele technische problemen of storingsimpact door andere netwerken, de onderlinge samenwerking en communicatie, financiële en budgettaire gegevens, de respons van de luisteraars en de voorstellen en vragen vanwege de deelnemers zelf bij de verderzetting van het proefproject. Dat is dus heel wat dat is ingediend.

De bevraging en de tussentijdse evaluatie richten zich dus louter op de interne werking van de proefprojecten en de bevindingen en ervaringen van de deelnemende lokale radio-omroepen zelf. Dat is ook de reden waarom lokale radio-omroepen die niet waren betrokken bij de pilootprojecten, ook niet zijn gekend bij de evaluatie van die pilootprojecten. We hebben op voorhand natuurlijk veel contact gehad met alle lokale radio's die daarin geïnteresseerd waren. Uiteindelijk werden het deze. De evaluatie van hoe dit pilootproject werkt, vragen we aan degenen die meewerkten aan het pilootproject. Natuurlijk weten we ook dat andere lokale radio's die daar nog niet in zitten, ook wel interesse hebben in DAB+.

De VRM heeft de resultaten van de bevraging in het kader van de tussentijdse evaluatie van de lokale DAB+-proefprojecten recent aan mijn kabinet bezorgd. Samen met onze administratie zijn we het overgemaakte rapport grondig aan het doornemen en evalueren. Samen met de VRM en het departement zullen we dan de volgende stappen bespreken om die evaluatie ook mee te nemen in de toekomst.

Zoals jullie weten, werkt de administratie simultaan ook aan een ontwerpplan voor lokale en bovenlokale DAB+. De onderhandelingen hierover met de andere gemeenschappen en de buurlanden zijn volop aan de gang. Dat heeft immers een belangrijke impact op de DAB+-dekking en hoe ver onze multiplexen kunnen reiken en wat de impact is vanuit de andere gemeenschappen en de buurlanden. Er kan pas een definitief frequentieplan in voege treden op het moment dat er een akkoord is met alle betrokken partijen. Daar kan ik momenteel dus nog geen concrete uitspraken over doen.

Tot slot vraagt u ook wat de stand van zaken is van onze radiostudie. Op 7 juli heb ik ter zake het volgende geantwoord en dat is nog altijd actueel. Mijn kabinet is samen met het departement de scope van de studie aan het bepalen. Tegen het einde van het jaar moet de studie in de markt gezet worden, zodat begin volgend jaar gestart kan worden met de uitvoering van de studie.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Dank u wel voor het uitgebreide antwoord, minister.

Als ik het goed begrepen heb, komt er zowel vanuit Radioplayer als vanuit de VRM een rapport, het ene misschien wat sneller dan het andere, om een en ander verder te evalueren rond die Radioplayer. Het andere is dan rond het pilootproject. Maar het hangt natuurlijk allemaal samen, want het gaat allemaal over die digitalisering van lokale radio's.

Iets wat voor hen enorm meespeelt – vandaar ook uw subsidie – is de betaalbaarheid. Als ik het goed begrepen heb, moeten zij nu niet betalen voor de muxen waar zij nu op zitten. Zoiets als Norkring, die grote bedragen vragen aan die landelijke zenders, ik veronderstel dat ze die kosten niet hebben, dat ze die kosten wel hadden voor Radioplayer, dat u daar dus voor tussenkomt. Maar natuurlijk zitten we nu ook met de stijgende energiekosten, heb ik mij nog bedacht nadat ik de vraag had ingediend, die voor hen ook heel fel beginnen door te wegen. Want op FM uitzenden – dat weten we allemaal – is absoluut niet zo duurzaam, dat heeft enorme energiekosten. In die zin zou ik dus echt vragen om spoed te zetten achter dit hele dossier. De grote studie komt er natuurlijk pas in de loop van volgend jaar. Misschien zult u pas naar het einde van de legislatuur wat echte klaarheid kunnen scheppen. Maar ik weet niet of de lokale radio's allemaal zo lang kunnen wachten. We gaan ze verder toch nog goed moeten ondersteunen het komende jaar om ook doorheen die energiecrisis te komen, want ook heel veel bedrijven die sponsoren en reclame uitzenden via die lokale radio's, haken stilletjes aan af. Het wordt voor iedereen moeilijk. Ik doe gewoon een oproep om dat aspect zeker ook mee te nemen in uw verder beleid en om met hen in contact te blijven. Er is die dag geweest – 21 mei –, die was inderdaad zeer sterk gesmaakt. Maar sindsdien is er niet veel meer gehoord. Er is natuurlijk ook een zomervakantie tussen geweest. Het is misschien goed om de draad hier verder op te pikken.

De voorzitter: De vraag over de energieproblematiek, minister, komt volgende week aan bod. Mevrouw Segers heeft daar specifiek een vraag over gesteld. Misschien kunnen we dat dus volgende week dan in zijn globaliteit beantwoorden, maar ik weet niet of u verder nog wilt reageren.

Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik wil gewoon aangeven dat bij de evaluatie ook de lokale radio's aangegeven hebben wat de situatie op financieel vlak is. Het is inderdaad gekend dat ook de energiekosten voor het uitzenden, zeker via FM – dat is een vrij energie-intensieve manier van uitzenden –, gestegen zijn. Maar we kunnen het volgende week ook verder opnemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de impact van de energiecrisis, de inflatie en de niet-indexering van de werkmiddelen op de budgetten van het jeugdwerk – 3798 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneckhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de impact van de stijgende energieprijzen op het jeugdwerk – 3863 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Dank u wel, voorzitter en ook alle collega's, voor de flexibiliteit. Ik heb een vraag over de impact van de energiecrisis en de inflatie maar zeker ook over de niet-indexering van de werkingsmiddelen op de budgetten van het jeugdwerk. We weten allemaal dat de energiecrisis zeer hard toeslaat. Bij gezinnen maar ook bij organisaties en ook in het jeugdwerk, natuurlijk, gaan die facturen maand na maand de hoogte in. En ook in de non-profitsector, zoals in het jeugdwerk, ontstaan er dan uiteraard ook problemen. Sommige jeugdorganisaties moeten nu al duizenden euro's bijbetalen bij hun eindafrekening, en het hoogtepunt voor die organisaties moet dan wellicht deze winter nog komen. Tel daar de inflatie nog eens bovenop.

In de mate van het mogelijke vangen jeugdwerkorganisaties uiteraard die kosten zelf op, maar we vrezen toch wel dat zij op een bepaald ogenblik die kosten ook wel zullen moeten doorrekenen aan hun leden. En dat terwijl veel gezinnen het eigenlijk vandaag ook al heel moeilijk hebben. En we willen toch allemaal ons jeugdwerk ook heel laagdrempelig houden voor alle gezinnen, ook zij die het moeilijker hebben.

In 2021 werd als een relancemaatregel 30 miljoen euro vrijgemaakt voor jeugdinfrastuctuur. Dat ging dan over nieuwe gebouwen en renovaties. Dat was uiteraard een goede en een belangrijke maatregel, zeker als men dat ook gebruikt heeft om energetisch te verbouwen. Maar dat was een eenmalige maatregel, en uiteraard zijn er nog veel jeugdwerkorganisaties die daar geen gebruik van hebben kunnen maken of hebben gemaakt. Voor hen heeft dat dan weinig verschil gemaakt.

Daarnaast – en dat is toch wel belangrijk – werden de werkingsmiddelen van het jeugdwerk al jaren niet of veel te weinig geïndexeerd om mee te kunnen met de inflatie. Boven op de kaasschaafbesparing die deze regering in het begin van de legislatuur doorvoerde, komt op die manier een extra besparing op de sector terecht, en die wordt natuurlijk zeer acuut als de inflatie de hoogte in gaat.

Daarom heb ik een aantal vragen voor u, minister. De vragen zijn ingediend voor de Septemberverklaring en een aantal zijn misschien een beetje achterhaald. Maar ik ga ze dan wel aanpassen.

Welke maatregelen zal de Vlaamse Regering nemen voor de verlaging van de energiefactuur, die ook ten goede zullen komen van de jeugdwerkorganisaties? Ik heb begrepen dat er een algemeen bedrag is voorzien. Kunt u aangeven hoeveel daarvan naar de jeugdwerksector gaat?

Op welke manier zult u ervoor zorgen dat op korte termijn het jeugdwerkpatrimonium energiezuinig wordt gerenoveerd, met een focus op isolatie en hernieuwbare energie, verder dan voorzien is via die huidige middelen voor cultuur- en jeugdinfrastuctuur?

Zult u de werkingsmiddelen en de volledige looncomponent van de subsidies voor het jeugdwerk alsnog indexeren, om zo ons jeugdwerk te helpen het hoofd boven water te houden?

Zult u inspanningen doen om de historische achterstand door de niet-indexering van werkingsmiddelen ook weg te werken, zoals de sector al meermaals gevraagd heeft?

Zult u steden en gemeenten ondersteunen om hun lokaal jeugdwerk te beschermen tegen zware energiekosten? Op welke manier zult u dat dan doen?

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, ik sluit aan bij het slot van collega Anaf, ook rond de niet-indexering van de middelen. We hebben in het verleden hier in de

commissie, samen met collega Anaf en met de andere collega's, regelmatig debatten gehad over de financiering van het jeugdwerk. Wij hebben toen altijd aangegeven dat er, de facto, in reële economische termen, al wordt bespaard op het jeugdwerk. De Vlaamse Jeugdraad heeft daarvoor zelf, ik denk vorig jaar nog, de wafelactie gedaan, waarbij ze eigenlijk aangaven welke noden ze structureel hadden qua financiering. Als je dan ieder jaar in begrotingsbesprekingen zegt dat het water eigenlijk tot aan de lippen staat, dan blijkt natuurlijk dat, op het moment dat je in een energiecrisis komt, dat water in één keer plots een heel stuk boven de lippen komt te staan en dat het jeugdwerk in gevaar dreigt te komen. Niemand ontsnapt aan de uit de pan swingende energieprijzen, dus ook het jeugdwerk niet.

De sector heeft tijdens de coronacrisis al zeilen bijgezet. Tal van traditionele winstgevende activiteiten konden niet doorgaan, terwijl er wel, om het jeugdwerk in stand te houden, extra onkosten moesten worden gemaakt. Daaruit blijkt dat vandaag, net voor de energiecrisis, alle reserves zijn uitgeput. Nu lijkt dus de energiecrisis net de druppel, misschien zelfs de emmer, te veel te worden.

Het doorrekenen van de kosten is, minister, niet altijd mogelijk maar misschien ook niet altijd wenselijk. Het jeugdwerk beschouwt zijn opdracht terecht als een heel maatschappelijke opdracht. Het doel is zoveel mogelijk kinderen en jongeren te bereiken. Daardoor houden ze bewust de financiële drempel zo laag mogelijk. Toch zien we op het terrein al een aantal verschuivingen. De duurdere vormen van jeugdwerk zien duidelijk dat steeds meer ouders de knip op de beurs houden, wat ook begrijpelijk is, en oriënteren hun kinderen naar goedkopere initiatieven. In vergelijking met eten op tafel krijgen is lidmaatschap van een jeugdbeweging of deelname aan jeugdwerkactiviteiten voor veel ouders een soort van luxeproduct, en dat zou het natuurlijk niet mogen zijn, zelfs al doet het jeugdwerk alle inspanningen om de prijs betaalbaar te houden.

Veel jeugdbewegingen en jongerenorganisaties huizen bovendien in lokalen die allesbehalve energie-efficiënt zijn. De thermostaat een paar graden lager zetten, levert een bepaalde winst op, en er is veel openheid om daarover na te denken in de sector, maar er is natuurlijk wel een ondergrens. Een knutselactiviteit met wanten is bijvoorbeeld geen optie. Daarom denken veel organisaties er blijkbaar aan om hun activiteiten tijdens de komende winter misschien on hold te zetten om toch de boel recht te houden, misschien met het risico om dan ook niet langer te voldoen aan de basisvoorwaarden in de subsidie-aanvragen, met vooral als belangrijkste gevolg, los van de financiering, dat veel jongeren verweesd achterblijven. Ik weet dat u, samen met ons, altijd de eerste ambassadeur bent van het belang van het jeugdwerk.

In de pers hebt u dus ook al aangegeven oor te hebben voor de noodkreten van de sector, maar u verwees naar de afgeklopte begroting om daar een aantal antwoorden of concrete oplossingen voor naar voren te schuiven. Ik heb hetzelfde probleem als collega Anaf, dat mijn vragen een beetje gedateerd zijn omdat ze natuurlijk dateren van voor de Septemberverklaring. Ik pas ze dus ook wel licht aan.

Het jeugdwerk heeft even moeten afwachten, met alle begrip daarvoor, maar denkt u nu dat er vandaag voldoende antwoorden in de Septemberverklaring, in de begroting voor 2023, zitten om een antwoord te formuleren? Hebt u er zicht op of het feit de sector nog eventjes heeft moeten afwachten, een impact heeft gehad op bepaalde activiteiten of organisaties die al in de problemen zijn gekomen?

Merkt u dat er gesnoeid wordt in het aanbod of dat er daartoe plannen worden gemaakt? Hoe wilt u dat effect zo minimaal mogelijk proberen te houden?

Hoe wilt u ervoor zorgen dat een zo divers mogelijk aanbod aan jeugdwerk toegankelijk blijft voor zoveel mogelijk kinderen en jongeren? Plant u concrete initiatieven gericht op bepaalde segmenten binnen het jeugdwerk? Herbekijkt u eventueel ook de structurele financiering?

Ziet u bepaalde quick wins om de impact van de stijgende energiekost te temperen?

Hoe zult u de jeugdsector ondersteunen, zowel financieel als met het oog op beleidsmatige ontzorging, om hun infrastructuur structureel te verduurzamen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank, collega's Anaf en Vaneeckhout, voor de vragen. Iedereen is er zich heel goed van bewust dat de stijgende prijzen, de inflatie en ook de energiekosten een grote impact hebben op alle sectoren, dus ook op jeugdorganisaties, jeugdbewegingen, zowel landelijk als lokaal. Hoe pakken wij dat aan? Ten eerste heb je natuurlijk het structureel beleid om die infrastructuur energiezuiniger te maken. De middelen die we investeren in onze jeugdinfrastructuur, zowel de reguliere investeringssubsidies, aangevuld met de middelen uit het Vlaams Klimaatfonds, als de bijkomende investeringsmiddelen, zetten extra in op energiezuinigheid. Ik geef een aantal voorbeelden.

Onze sectorale investeringssubsidies zijn gericht op drie prioriteiten, met name duurzaamheid, veiligheid en toegankelijkheid. Duurzaamheid is daar een van de drie topprioriteiten. Ten tweede: investeringen in grote culturele infrastructuur, waarbij de impact van de renovatie op duurzaamheid en energiezuinigheid moet worden aangetoond. Daar zijn twee recente illustraties van. Ik heb zelf een investeringssubsidie toegekend aan Boutershof in St-Truiden. Ik ben vervolgens recent ook naar de opening geweest van Chirohuis De Kalei in Dilsen-Stokkem. Dat zijn twee illustraties van grote infrastructuurwerken waar eigenlijk heel erg wordt ingezet op die energiezuinigheid. Bij Boutershof bijvoorbeeld hebben ze een systeem van warmtekoppeling met ook zonnepanelen op het dak. Dat was een investering waarvan men zich oorspronkelijk afvroeg of ze wel de moeite waard was, maar waar ze nu volledig de vruchten van gaan plukken.

Daarnaast is er inderdaad ook de 30 miljoen euro geweest voor relancemiddelen in de jeugdinfrastructuur waar ook energiezuinigheid en duurzaamheid altijd belangrijke elementen zijn. Er is daarin 1,3 miljoen euro specifiek voorzien voor extra energiescans en quick wins die op basis van die scans ook kunnen worden gerealiseerd.

Ten slotte werd ook, in het kader van de recente begrotingsbesprekingen, beslist om extra te investeren in jeugdinfrastructuur. In totaal gaat dat over een bedrag, een bijkomend budget van 5 miljoen euro, waar uiteraard duurzaamheid en energiezuinigheid ook belangrijke elementen in zullen zijn.

Ik kom dan op de vraag over de indexering van de middelen van onze jeugdorganisaties en dan in het bijzonder van de werkmiddelen. Zoals geweten worden de loonkosten van onze erkende verenigingen geïndexeerd. Dat leidt tot sterke bijstellingen van de budgetten, zowel dit als volgend jaar. In 2022 gaat het al om bijna 2 miljoen euro, waar in 2023 nog eens meer dan 2,7 miljoen euro bovenop komt. We zullen er ook voor zorgen dat deze indexmiddelen vroeger dan gewoonlijk worden uitbetaald, zodat onze verenigingen al voor de wintermaanden budgettair versterkt worden om die loonkosten ook op een goede manier te kunnen dekken.

Dat neemt niet weg dat heel wat organisaties die structureel ondersteund worden in de verschillende beleidsdomeinen, en ook in het jeugdbeleid, een sterke impact ondervinden van de energieprijzen, terwijl ze werken met heel kleine marges. Daarom voorzien we in een eenmalige toeslag om deels tegemoet te komen aan die sterk stijgende kosten.

We zijn vandaag nog bezig met de concrete verdeling, want niet elke organisatie is hetzelfde. Ook de indexering van de middelen verschilt binnen het landelijk jeugdwerk. De jeugdhuizen worden bijvoorbeeld op een andere manier betoelaagd

dan het reguliere landelijke jeugdwerk. We zijn dat dus nog aan het concretiseren, maar er zal dus een substantieel bedrag naar het landelijk jeugdwerk gaan.

Als je dan kijkt naar het globale budgettaire plaatje, wil ik wel even in herinnering brengen dat het budget tussen de begroting 2023 en mijn eerste begroting in 2020 gestegen is met 20 procent. In totaalbedrag gaat dat over meer dan 10 miljoen euro. Een deel daarvan, ongeveer de helft, is de indexering van de personeelskredieten. En een ander deel, een 5,2 miljoen euro, is extra, echt nieuw beleid. Het landelijke jeugdwerk en de erkenningsronde hebben daar ook kunnen op rekenen. Tot zover wat die middelen betreft.

Daarnaast is er ook wel een heel groot bedrag aan eenmalige middelen besteed de afgelopen twee jaar. In totaal gaat het over een bedrag van meer dan 75 miljoen euro, onder meer voor coronanoodsteun. We hebben trouwens nog een laatste tranche daarvan die nu behandeld wordt. Ik geloof dat het landelijk jeugdwerk tot 30 september had om in te dienen en er zijn nog verschillende aanvragen ingediend. We zullen de laatste tranche van de coronanoodsteun ook uitbetalen tegen het einde van het jaar. Maar in totaal gaat het over meer dan 75 miljoen euro eenmalige middelen al besteed deze legislatuur en we gaan er dus nog een stukje bovenop doen om tegemoet te komen aan die energiekosten. Het jeugdwerk in onze samenleving is sinds 2020 van crisis naar crisis gegaan, maar we hebben als Vlaamse overheid geprobeerd om de veerkracht van die organisaties zo veel mogelijk te ondersteunen. We gaan dat nu ook opnieuw doen in een budgettaire niet evidente context.

Er zijn ook terecht vragen geweest over wat de Vlaamse overheid doet voor de steden en gemeenten. Het is inderdaad zo dat ik heel regelmatig vragen krijg van lokale jeugdbewegingen, van lokale jeugdorganisaties, die mij vragen wat ik voor hen ga doen. Het antwoord daarop is dat wij voor hun koepels van het landelijk jeugdwerk, die wij subsidiëren, betoelagen en erkennen, een inspanning zullen doen. Maar wij subsidiëren helemaal geen lokale organisaties, lokale jeugdbewegingen, toch niet rechtstreeks, alleen via ondersteuning van de koepel. Die worden wel heel vaak, op een goede manier, ondersteund door steden en gemeenten, bijvoorbeeld door tussenkomsten in hun werkingskosten, maar ook heel vaak door investeringen in hun infrastructuur.

Wij rekenen er ook op dat de steden en gemeenten daar die lokale jeugdorganisaties zullen blijven ondersteunen. Er is ook voorzien in extra middelen om die steden en gemeenten te ondersteunen. Uiteraard is het ook in hun boeken geen evidente situatie; hun rekeningen staan ook sterk onder druk. Het is collega Bart Somers die daar vanuit Lokaal Bestuur extra middelen voorziet. Dat wordt ook deze vrijdag op de ministerraad verder geconcretiseerd. In de budgettabellen zult u gezien hebben dat, als je de drie komende jaren samentelt, er een bedrag wordt voorzien van ongeveer 300 miljoen euro om steden en gemeenten te ondersteunen.

Ik wil ook wijzen op het initiatief van De Ambrassade, naast de infrastructuur die wij subsidiëren en de inspanningen van de lokale besturen, waarmee tips rond energieverbruik worden gedeeld met het jeugdwerk. Ook het Centrum voor Jeugd- en Jeugdtoerisme (CJT) heeft een rondetafel georganiseerd en informatie verzameld allemaal in het kader van de ondersteuning van organisaties om energiezuiniger te zijn. Een aantal websites bevat ondertussen geactualiseerde informatie, ook bijvoorbeeld op de websites opkamp.be en jeugdlokalen.be. wordt daarover nog intenser dan vroeger gecommuniceerd.

Er is gepeild naar het overleg met de sector. Jullie weten dat ik dat regelmatig doe. Er is ook overleg tussen de sector en mijn administratie om de vinger aan de pols te houden. Hoewel de signalen omtrent de energiefactuur natuurlijk gekend zijn, heb ik nog geen signalen ontvangen over een significante vermindering van het aanbod. Maar de situatie wordt uiteraard dag op dag verder opgevolgd.

Er is ook de vraag gesteld naar quick wins om de impact van de stijgende energiekosten te temperen. Zoals gezegd kan de jeugdsector een beroep doen op de gratis energieaudits via het Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM). Zo'n energieaudit biedt inzicht in de meest efficiënte opties om het verbruik terug te dringen op korte termijn. Het kan ook een goede basis vormen om kleine aanpassingen te doen die meteen voelbaar zijn. Dat zijn die zogenaamde quick wins. Daarnaast kunnen de resultaten van een energieaudit ook worden ingezet om een aanvraag tot investeringssubsidies te motiveren of om naar een lokale overheid te stappen met de vraag naar extra middelen.

Tot slot is het een topprioriteit om te blijven investeren in duurzame, en specifiek energiezuinige, jeugdinfrastructuur. Het departement biedt momenteel investerings-subsidies en ook renteloze leningen aan – daarnet was er nog een vraag van collega Perdaens over – voor fotovoltatische installaties, waar we inderdaad ook samen met ons Pulsenetwerk verder zullen werken aan bekendheid. Ook die energiescans en quick wins zijn daarin een belangrijk element. Op korte termijn blijven we inzetten op de verhoging van de energiezuinigheid via de bestaande instrumenten, waar we ook de bijkomende middelen vanuit het Vlaams Klimaatfonds aan toevoegen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Ik maak mij gewoon zorgen over het jeugdwerk. De vraagstelling is zeker niet aanvallend bedoeld. Ik maak mij zorgen omdat er ook heel wat signalen uit het jeugdwerk zelf komen waaruit blijkt dat ze zich zorgen maken. In hun communicatie naar aanleiding van de Septemberverklaring zegt de Vlaamse Jeugdraad letterlijk dat ze zich in de kou gezet voelt. Ik hoop dat dat niet heel letterlijk wordt deze winter.

Er zijn een aantal punten van uw antwoord waarop ik toch wel wat wil doorgaan. Ten eerste is het een belangrijk aspect om te proberen om zoveel mogelijk lokalen energiezuinig te maken. Ik denk dat die eenmalige steunmaatregelen daarvoor zeer goed en zeer goed besteed zijn geweest. Ik merk ook dat heel veel lokale besturen daar ook op inzetten. Dat doen wij in elk geval in Turnhout ook. Wij hebben een heel groot lokaal fonds waarbij we ook vooral meer subsidiëren als het gaat over energiezuinige maatregelen. Hebben jullie daar een zicht op vanuit Vlaanderen hoeveel er naast de Vlaamse steun de laatste jaren ook geïnvesteerd is? Misschien kunt u daar niet meteen op antwoorden maar ik denk wel dat het interessant is om dat te weten.

U had het over een eenmalige toeslag die nog verdeeld moet worden. Het was mij niet helemaal duidelijk of het dan echt alleen naar de koepels gaat of naar het landelijk jeugdwerk of dat het dan de bedoeling is dat zij dat ook doorgeven aan de lokale groepen? Of is het echt voor de werking van de organisaties zelf? Dat was me niet helemaal duidelijk. Kunt u daar nog iets meer duidelijkheid over geven?

En dan misschien nog iets dat ook nationaal kan worden opgenomen. Je hebt natuurlijk verschillende eigenaarsstructuren. Je hebt jeugdbewegingen die zelf eigenaar zijn van hun gebouw, je hebt er die in gebouwen zitten die bijvoorbeeld van een gemeentebestuur zijn, je hebt er die daar zelf hun energierekening moeten betalen, je hebt er die een maandelijks bedrag betalen waarin die kost zit. Dat zijn compleet andere manieren. Je hebt er ook heel veel die bijvoorbeeld bij kerkfabrieken lokalen kunnen gebruiken. Het lijkt me interessant om ook met die grotere organisaties, die eigenlijk heel veel jeugdverenigingen huisvesten op lokaal vlak, om daar misschien ook vanuit Vlaanderen stappen naar te zetten om ook hen proberen mee te sensibiliseren om iets aan die energiefacturen te doen.

U kijkt terecht voor een stukje naar die lokale besturen. Zij subsidiëren inderdaad lokaal die jeugdverenigingen, zij hebben vaak ook lokale fondsen enzovoort. Maar ik denk echt wel dat de Vlaamse Regering tekortschiet in haar steun voor lokale

besturen en dat is eerder een vraag die we inderdaad met minister Somers moeten opnemen. Maar er wordt telkens opnieuw heel veel verwacht van die lokale besturen. En als ik ook kijk naar die extra steun die er nu komt de volgende drie jaren – en ik kijk naar onze lokale context in Turnhout, maar ik zie dat in alle steden en gemeenten –, dan is dat absoluut niet voldoende om de eigen gemeentelijke begroting recht te trekken. Zeker niet, dat gaat maar over een klein aspect ervan, laat staan dat ze dat ook nog kunnen gebruiken om ook jeugdverenigingen extra te ondersteunen. Ik denk dat er op dat vlak echt nog meer inspanningen van deze Vlaamse Regering mogelijk zijn.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Dank u wel, minister, voor het uitgebreide antwoord. Ik denk dat het duidelijk is dat er echt ook wel een aantal inspanningen gebeuren. Het mag duidelijk zijn dat het jeugdwerk zelf, behalve op hun activiteiten, geen goochelaars verwacht. Het klopt natuurlijk niet zoals mensen beweren, dat alles meteen opgelost wordt.

Ik denk wel dat we dit moment ook een beetje moeten nemen om ook even terug te blikken. U zegt dat uw middelen tussen 2019 en 2022 of 2023 met 20 procent verhoogd zijn. U nuanceert dat dan terecht ook meteen door te zeggen dat een deel indexering is van de looncomponent, de facto een gelijke koopkracht voor het jeugdwerk. Een deel betekent extra middelen die er zijn. Dat was, ten eerste, een antwoord op een aantal extra vragen vanuit het landelijk jeugdwerk, dus daar was sowieso nood aan. Ten tweede, er is ook een besparing geweest – en die neemt u er natuurlijk even niet bij – in 2019 die ook weer gedempt moest worden. En dat is ook in de vorige legislatuur gebeurd, waarbij minister Gatz in het begin van de legislatuur bespaard heeft en dan net een jaar voor de verkiezingen er weer een laagje bijgedaan heeft. Ik weet dat we het altijd moeilijk hebben om elkaar daarin te vinden. Maar mijn statement, en dat van onze fractie, blijft dat de facto, economisch gezien, het jeugdwerk er niet op vooruit gegaan is; integendeel, ze is er economisch, in waarde, in koopkracht, op achteruitgegaan de voorbije tien jaar.

Ten tweede, u verwijst naar de infrastructuur en de 5 miljoen euro die extra gegeven wordt en ik denk dat dat heel belangrijk is. Ik denk dat het fout zou zijn om alleen te mikken op de zorg om de winter door te komen en 2022 te overleven. Het is ook wel echt van belang om te kijken hoe we op lange termijn die infrastructuur kunnen aanpakken. Ik vroeg me alleen af of u er zicht op hebt hoe die 5 miljoen euro zich verhoudt tot de uitdaging die er ligt? Is er een reden waarom we op 5 miljoen euro uitkomen? Of is dat gewoon het resultaat van een boeiende onderhandeling rond de tafel en niet van een concrete inschatting van wat nodig is?

Ten derde, het debat gaat natuurlijk – en ik wil geen illusie ontnemen maar ik vrees dat dat de komende maanden in veel commissies en plenaire debatten zal gebeuren – over het instrument van de index. We hebben het de voorbije week al gezien. Bent u het nog altijd eens met het uitgangspunt dat werkingskosten niet worden geïndexeerd? Ik zeg niet dat ik daarmee verwacht dat u dat nu – kinderbijslag is iets anders – op alle instrumenten zou gaan toepassen. Maar het blijft wel bijzonder dat we op de inkomsten heel vaak een indexeffect hebben, maar dat de Vlaamse Regering van de voorbije jaren, als het gaat over uitgaven, er altijd voor heeft gekozen om werkingskosten bijvoorbeeld niet aan de index te koppelen. Dat is bijzonder, want het gaat ook over koopkracht, het gaat ook over wat je daar economisch mee kunt doen. Over dat principe toch even de vraag: hoe kijkt u daar eigenlijk fundamenteel naar, los van wat er nu concreet op tafel ligt?

Tot slot, wat de lokale besturen betreft, ben ik het eens met collega Anaf. Er gebeurt een inspanning vanuit Vlaanderen, maar die is de facto niet voldoende om het verlies aan koopkracht door de economische situatie te compenseren. De facto

gaan de lokale besturen in een besparingsoefening geduwd worden. U zegt terecht dat minister Somers dat begeleidt. Maar hoe zult u er, als minister van Jeugd, over waken dat het in die oefening niet finaal het jeugdwerk is dat bovenproportioneel de prijs betaalt? Hebt u er instrumenten voor? Plant u initiatieven met de schepenen van Jeugd of overleg met de lokale besturen? Op welke manier kan Bataljong ingeschakeld worden enzoverder om ervoor te zorgen dat niet de makkelijke keuze wordt gemaakt om op het jeugdwerk en niet op de andere fundamentele maatschappelijke dingen te besparen? Want de facto wordt in ieder lokaal bestuur – dat is inderdaad in Turnhout zo maar dat is in Anzegem evenzeer zo – de oefening gemaakt. We krijgen minder van bovenaf. Hoe kunnen we besparen maar er toch voor zorgen dat de jeugd niet het slachtoffer is?

Tot slot heb ik een methodologische opmerking. Ik denk dat we echt moeten stoppen met budgetten van jaren samen te tellen. Daarmee komen we op grote bedragen maar de facto moet een jeugdorganisatie zijn facturen op het einde van het jaar kunnen betalen. Ze zijn er niets mee dat u zegt hoeveel u op drie jaar tijd uitgeeft. Zeg hoeveel u op een jaar uitgeeft. Dat is veel relevanter en transparanter.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Dank u, collega's, voor de vraagstelling. Ik denk dat het een bezorgdheid is die we allemaal delen. Ik denk dat het evident is dat de Vlaamse Regering die bezorgdheid ook deelt. Ik denk dat je met 4 miljard euro aan extra maatregelen niet kunt zeggen dat Vlaanderen bij de pakken blijft zitten. Ik denk natuurlijk ook – en ik denk dat iedereen het daarover eens is –, dat de nood echt hoog is, niet alleen hier. Ik denk dat er heel wat sectoren sectoren zijn waar er hoge nood is.

Volgens ons moeten die maatregelen natuurlijk dienen om de energiekosten te drukken, maar ook om te kunnen blijven doorwerken. Het laatste dat mag gebeuren, is dat organisaties de werking moeten stilleggen. Dat wat we gezien hebben tijdens corona, moeten we tot elke prijs vermijden. Ik denk dat we het daar ook allemaal over eens zijn.

Daarnaast moeten we natuurlijk van de gelegenheid gebruikmaken om maatregelen in te zetten die op korte termijn of relatief korte termijn effect hebben, zoals isoleren en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen versneld afbouwen. We hadden het er inderdaad daarnet over bij de bespreking van de rekeningen. Ik denk dat het een goede zaak is dat die middelen voorzien blijven. Minister, u haalde ook al aan dat de link met de lokale besturen natuurlijk ook heel erg belangrijk is. Ook zij krijgen ondersteuning die zij ook voor heel wat noden moeten inzetten, maar ik denk dat het zaak is om de verschillende maatregelen en de steun ook op elkaar te gaan afstemmen. Het moet bekend zijn dat er goed overleg over kan plaatsvinden, en ik denk dat Bataljong in dezen een aangewezen partner is. Ik denk ook dat het heel belangrijk is dat onze jeugdorganisaties zo goed als mogelijk wegwijs gemaakt worden in de mogelijkheden die ter beschikking zijn.

En dan kom ik natuurlijk ook terug op wat we daarnet al bespraken, minister. Beschikbare middelen is één zaak, maar ze moeten ook bekendgemaakt worden. Het is ongelooflijk spijtig dat er op bepaalde middelen geen aanspraak gemaakt wordt omdat die bekendheid er niet meteen was. Ik reken er dus op dat die bekendheid de komende periode opgetrokken wordt. En of een organisatie er dan al of niet op ingaat, is een inschatting die ze zelf moet maken, maar ze moeten ten minste weten dat ze de kans, de mogelijkheid, hebben om daarop in te tekenen. Dank u wel om daar werk van te maken.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Bij dezen wil ik me aansluiten bij de vraagstelling. Ik denk inderdaad dat hier eensgezindheid is in de erkenning van de noden die er zijn op het terrein maar, minister, ik wil er in dezen dan ook wel mijn waardering over uitspreken dat die noden ook heel vroeg opgevangen zijn en dat u daar bij de begrotingsbespreking uw punt voor ingediend hebt om daar een groot deel van ondersteuning voor te voorzien.

Ik denk dat het belangrijk is dat er overleg is met de sector over de wijze waarop dat precies wordt verdeeld, maar het belangrijke is dat er wel effectief ook budgetten zijn en dat dus ook de nodige ondersteuning kan worden uitgebouwd. Mijn collega heeft er al naar verwezen, dus ik ga er niet lang bijilstaan, maar het is belangrijk dat de samenwerking tussen lokale besturen en lokale jeugdorganisaties goed verder uitgebouwd wordt. Daar worden inderdaad budgetten voorzien, dus ik hoop dat elke gemeente mee de zorg draagt voor het jeugdwerk, voor het socio-culturele werk, om ook hen mee de ondersteuning te bieden om alweer door deze crisis heen te geraken.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel, collega's, voor de extra vragen. Inzetten op bekendheid is inderdaad belangrijk. We hebben het gehad over een van de verschillende instrumenten. Het is niet zo dat er nog niets is gebeurd rond bijvoorbeeld de ondersteuning voor die energieleningen. Dat staat al op verschillende websites. Maar we kunnen dat zeker nog extra in de verf zetten.

Wat het grotere budgettaire plaatje betreft, moeten we inderdaad een onderscheid maken tussen wat recurrent verandert, jaarlijks verandert, en eenmalige middelen, waarvan ik denk dat je ze wel samen kunt tellen om te zien wat we eenmalig allemaal gedaan hebben. Dat is afgelopen twee jaar een totaalbedrag van meer dan 75 miljoen euro. Dat is toch wel relevant om te vermelden, omdat bij aanvang mijn jaarlijks budget voor Jeugd 50 miljoen was. En als je dan 75 miljoen eenmalige middelen op drie jaar besteedt, is dat beleidsmatig wel relevant. Het totale bedrag, de stijging met 10 miljoen euro, met 20 procent, is wel een versterking van het jeugdwerk. Het is juist dat wij in het begin een besparing hebben gehad op het landelijk jeugdwerk, waarvan het budget verminderd is van 6 naar 3 procent. Maar globaal genomen ben ik er wel van overtuigd dat we ook extra middelen hebben geïnvesteerd, ook in reële termen.

We kunnen natuurlijk ook niet ontkennen dat er een impact is van de niet-indexering van de werkmiddelen, zeker omdat dat al geruime tijd het beleid is van de Vlaamse Regering, dat ook in ons regeerakkoord staat. Het is moeilijk om dan als minister te zeggen dat je dat niet steunt. We zijn ons ervan bewust dat dat vandaag een moeilijke situatie veroorzaakt, vandaar dat we eenmalig een inspanning zullen doen. We mogen natuurlijk niet vergeten dat die manier van werken er niet voor heeft gediend om geld in de zakken van de Vlaamse overheid te steken, maar wel om ander beleid, bijvoorbeeld het uitbreidingsbeleid in Welzijn of in Onderwijs, ook te ondersteunen. Op zich – en dat is zeker ook het standpunt van mijn partij – zijn wij natuurlijk voorstander van de indexering van middelen die naar burgers gaan, denk bijvoorbeeld aan de kinderbijslag, en ook middelen die naar het middenveld gaan. Maar dat is een persoonlijk standpunt, en als minister kan ik niet anders dan wijzen op de afspraken in het regeerakkoord.

Ik denk dat er, wat de lokale besturen betreft, een zeer substantiële inspanning van collega Somers komt. Het is natuurlijk de verantwoordelijkheid van de lokale besturen om, ten eerste, te bekijken of dat volstaat dan wel of zij op andere manieren moeten besparen of bepaalde lasten moeten verhogen. Zij zijn natuurlijk verkozen en zij hebben de autonomie, net als Vlaanderen, om beslissingen te nemen over uitgaven en over inkomsten.

Ten tweede moeten ze ervoor zorgen dat binnen die uitgaven het jeugdwerk een voldoende belangrijke plaats inneemt. Daar zijn de voltallige colleges en gemeenteraden mee voor verantwoordelijk, met specifiek ook de burgemeesters en schepenen van Jeugd waar we op rekenen, zeker ook wanneer men in het traject zit om kindvriendelijke stad of gemeente te worden of men het al is. Dit is natuurlijk een essentieel punt.

De kerkfabrieken en parochies spelen ook een rol. Zij vormen een heel divers landschap. Het is niet zo dat je één persoon aanspreekt, de bisschop of de kardinaal, en dat je ze dan allemaal hebt aangesproken. Die contacten zijn misschien ook minder intens dan je zou kunnen denken van mijn partij.

Waarom verwijzen wij naar de lokale besturen? Het is inderdaad zo, collega Anaf, dat wij de door ons erkende en betoelaagde jeugdorganisaties gaan steunen, dus niet de lokale afdelingen. We gaan naar landelijke koepels, de bovenlokale organisaties die we zelf erkennen en betoelagen, niet de lokale. Daar rekenen we op de steden en gemeenten. Het is een correcte afspraak dat iedereen gewoon werkt vanuit zijn verantwoordelijkheid. Maar het is ook zo dat elke lokale organisatie anders is. Als ik bijvoorbeeld denk aan een organisatie zoals Jes, die actief is in Gent, Antwerpen en Brussel, en die bezig is met kwetsbare kinderen en jongeren en voor hen vaak in een binnencontext activiteiten ontwikkelt: daar heb je natuurlijk een goede verwarming voor je gebouwen nodig. Ik ben recent naar de opening van nieuwe panden van Scouts De Geuzen in Ternat gegaan. Zij hebben in hun prachtige nieuwe paviljoenen, die betoelaagd zijn door de gemeente maar ook met eigen middelen en ook via het mecenaat van de private sector, geen verwarming voorzien. Daar is gewoon geen verwarming. Zij hadden dat al voor de energiecrisis beslist dat ze dat niet zouden doen. Daar gaan ze natuurlijk weinig last hebben van de energiecrisis. Ik wil daarmee niet zeggen dat iedereen zonder verwarming moet opereren, verre van. Maar ik wil maar zeggen dat elke lokale organisatie anders is en dat het de lokale besturen zijn die het best geplaatst zijn om daar dan op in te spelen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Ik hoop wel dat uw contacten met de parochies enzovoort beter zijn dan de mijne. Ik denk dat we allebei op Krinkel ook de bisschop van Hasselt ontmoet hebben. Ik denk dat het wel interessant is om ook met bovenlokale actoren die daarmee bezig zijn, het gesprek aan te gaan.

Ten tweede, en tot slot: ik maak me ook echt wel wat zorgen over die lokale besturen. Er zal nu inderdaad een gigantische uitdaging op die lokale besturen afkomen om hun meerjarenplan voor de komende jaren in orde te krijgen. Ik hoor van heel veel gemeenten dat daar ook serieuze besparingen bij te pas komen. Ik hoop dat men daar de jeugdsector, en alles wat met kinderen en jongeren te maken heeft, zoveel mogelijk gaat ontzien. Maar ik maak me daar wel zorgen over, en ik verwacht eigenlijk zeker niet dat die lokale besturen nog heel veel extra gaan kunnen doen om hun verenigingen, niet alleen jeugdverenigingen trouwens, te ondersteunen. Daar maak ik me toch wel echt zorgen over. Maar goed, ik hoop dat het een zorg is die we samen delen.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Dank u wel, minister. Ik ben blij dat er perspectief is richting 2024, dat het instrument van de index en het toepassen ervan op werkmiddelen bespreekbaar is voor uw partij. Ik begrijp ook dat u hier in de commissie niet het regeerakkoord in vraag gaat stellen. Maar de facto zijn natuurlijk het jeugdwerk en de vele jeugdorganisaties de afgelopen jaren, los van het totale budget, economisch een stuk verarmd en zijn ze eigenlijk het slachtoffer geworden van een interne concurrentie om extra beleid te kunnen voeren. Er is voor een stuk een

verschuiving zonder dat daar inhoudelijke argumenten voor waren. Maar goed, we gaan dat onthouden en we nemen dat wel mee op een ander moment.

Ik wil eigenlijk afsluiten, een stuk aansluitend bij collega Anaf. Ik zal verrassen – of sommigen die me kennen niet verrassen – en zeggen dat mijn lokale relaties met kerkfabrieken en zo verder best oké zijn. Ten tweede wil ik toch eventjes aangeven dat ik dat duwen op het belang van die lokale aanpak wel heel belangrijk vind. Ik ben het eigenlijk fundamenteel eens met u, als u zegt dat het, ten eerste, qua bevoegdheidsverdeling duidelijk is dat dat materie is voor een lokaal bestuur en dat ten tweede, de kennis en de verankering van de lokale situatie absoluut heel erg relevant zijn. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat die lokale besturen door de middelen, voor een deel van Vlaanderen afhankelijk, niet gepusht worden in een besparingslogica want, in tegenstelling tot een Vlaamse Regering en een Federale Regering, kan een lokaal bestuur niet in het rood gaan. De kerncijfers op het einde van de rit, in 2025, daar is niets aan veranderd. Die lokale besturen kunnen er zelfs niet voor kiezen om tijdelijk iets doen voor die organisaties, want die moeten gaan besturen. Dus ik dring nogmaals aan om het gesprek fundamenteeler te gaan voeren en te gaan kijken hoe we daar kunnen ondersteunen en om ook zelf te monitoren. Ik kan u nu al waarschuwen dat wij binnen een aantal maanden, in januari of februari, de vraag gaan stellen op basis van de meerjarenplannen over wat er gebeurd is ten aanzien van het lokale jeugdwerk. Misschien is het goed dat u een systeem opzet om tussentijds te monitoren. Als in januari blijkt dat daar een gigantisch probleem is en het veld uitgeteerd zal zijn binnen een jaar, kunt u toch eventueel nadenken of er in de begrotingswijziging geen extra inspanning moet gebeuren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneekhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het tekort aan monitoren voor de zomerkampen – 3544 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de evaluatie van de kampzomer 2022 – 3738 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het imago-probleem van de jeugdkampen – 3767 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, dit is toch wel een belangrijke vraag. Ik had ze al voor de zomer gesteld, maar we zouden dat in de zomer toch niet in een week hebben opgelost. Ik denk dat het goed is dat we gewoon kunnen terugblikken.

Net voor de zomer werd het jeugdwerk geconfronteerd met een tekort aan monitoren. Zowel bij speelpleinwerkingen als bij de organisatoren van jeugdkampen was de puzzel in veel gevallen nog niet volledig gelegd en moest er een stuk geïmproviseerd worden.

Dat is op zich geen nieuw gegeven, en voor mij is dat heel herkenbaar als schepen van Jeugd, ook omdat ik tot heel recent zelf actief ben geweest in het jeugdwerk. Het jeugdwerk wordt van nature gekenmerkt door volatiliteit en flexibiliteit, maar er is ook een tendens die erop duidt dat het voor de organisatoren jaar na jaar

moeilijker wordt om met een gerust hart de zomer in te gaan. De deadline voor de zomer en voor het invullen van die puzzel ligt vaak bijna op de dag voor een bepaald kamp of initiatief begint. Het jeugdwerk merkt vooral dat de monitoren zich minder weken vrijmaken om in het jeugdwerk te staan. Waar iemand vroeger vaak een maand lang op het speelplein stond, wordt het engagement nu beperkt tot twee of drie weken. Enerzijds kan dat allicht worden verklaard door de aandacht voor en de zin in andere dingen, zoals festivals of op reis gaan. Anderzijds is het leven van een student duurder geworden en mensen in armoede komen minder makkelijk rond. Dat verklaart waarom de jongeren de verantwoordelijkheid nemen om betaald vakantiewerk te doen om een aantal dingen te kunnen betalen en daardoor kiezen ze er eventueel voor om minder vrijwilligerswerk te doen. Dat is natuurlijk een spijtige zaak en dat is voor u en vanuit uw partij toch wel een aandachtspunt. Hoe houden we het echte vrijwilligerswerk aantrekkelijk?

De traditionele jeugdbewegingen met hun werking doorheen het hele jaar buiten beschouwing gelaten, merken we stilaan ook een zekere concurrentie binnen het jeugdwerk. Organisatoren van avontuurlijke vakanties in het buitenland vinden makkelijker monitoren dan de speelpleinwerking in de buurt of een kleuterknutselkamp, hoe tof dat ook mag zijn. Dat wil ik hier onderstrepen.

Tot slot zien we dat het positieve imago van het jeugdwerk soms onder druk staat, gezien de debatten voor de zomer over de alcoholverboden. Dat kan toch ook wel een effect hebben op het elan om te monitoren.

Kreeg u signalen van organisaties dat ze hun werking niet rond kregen bij gebrek aan monitoren? Zijn er kampen of werkingen geschrapt? Zag u onderbezettingen in de bestaffing? Dat houdt natuurlijk een risico in voor de kwaliteit.

Hoe kijkt u naar de evolutie richting minder langdurige engagementen? Welke mogelijkheden ziet u om daarop in te spelen? Hoe wilt u meer jongeren tot het jeugdwerk verleiden om die kortere engagementen op te vangen?

Hoe wilt u toch een voldoende ruim, divers en kwalitatief aanbod blijven garanderen, dus ook met steeds voldoende begeleiders?

Hoe wilt u een concurrentieslag binnen het jeugdwerk tegengaan waarbij er een strijd voor monitoren losbarst? Laat ons hopen dat de jeugdwerksector niet de richting van de arbeidsmarkt gaat, bij wijze van spreken, waar er wordt gevochten voor de juiste en beste werknemers.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Feya Perdaens (N-VA): De zomer is voorbij. Het was een heel beloftevolle zomer, want het zou de eerste zomer zonder coronamaatregelen in drie jaar zijn en een zorgeloze kampzomer voor onze jeugdbewegingen. Deze zomer zouden ze voor al hun inspanningen van de afgelopen drie jaar beloond worden.

Quod non, natuurlijk. Er waren enkele incidenten die de aanloop naar de kampzomer hebben ontsierd: er was het verbod op alcohol uitgevaardigd door vier wilde Waalse burgemeesters, een verbod waarover ik u ook al in de plenaire vergadering interpelleerde. Er was de gerechtelijke procedure van de Wilrijkse scoutsgroep tegen de beslissing dat ze plots hun kampplaats in het Luxemburgse Samrée bij La Roche moesten verlaten. Er waren nog een aantal andere jeugdverenigingen die voor en tijdens de zomer plotsklaps een andere kampplaats moesten zoeken.

Het was dus niet de zorgeloze zomer die wij voor onze jeugdverenigingen graag voor ogen hadden gesteld, en ik denk dat ik namens iedereen kan spreken. Het valt te verwachten dat de druk in 2023 ook groot zal zijn, en dan minstens wat de locaties betreft. De Franse Gemeenschap heeft gesleuteld aan de vakantieperiodes

en de termijnen, waardoor de grote vakantie wordt ingekort. Dat maakt dat de periode om op kamp te gaan voor Franstalige groepen een stukje kleiner wordt en dat verhoogt natuurlijk de druk. Dat is een evidentie.

Minister, hoe evalueert u de afgelopen kampzomer? Ik begrijp natuurlijk dat u dat in de context plaatst van de voorbije coronajaren. Welke waren de meest majeure incidenten? Ik hoop dat degene die ik aanhaalde de grootste waren, maar werden er ook andere of kleine incidenten gemeld?

Welke initiatieven zult u nemen om de kans op dergelijke incidenten het volgende jaar en de jaren daarop zo klein mogelijk te houden?

Is er voor 2023 een grotere druk te verwachten op de beschikbare terreinen nu de Franstalige groepen minder tijd hebben om op kamp te gaan? Op welke wijze zult u hierop anticiperen, minister?

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Afgelopen zomer was er weer een goed-gevulde kampzomer voor onze jeugd met veel onvergetelijke momenten voor onze kinderen. Vaak is dat de enige buitenshuisvakantie die ze kunnen hebben tijdens de zomerperiode. Dat is dus van goudwaarde. Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om alle vrijwilligers en organisatoren te bedanken voor een zoveelste geslaagde kampzomer.

Maar jammer genoeg stond het in de media al van in het begin van de zomer bol van de negatieve sfeerschepping rond de jeugdkampen. We hebben het debat over alcoholverbod op de kampen hier gevoerd. Dan was er ook de procedure bij de Raad van State door een Wilrijkse scoutsgroep. Ik ben met iemand uit die scouts-groep gaan spreken en in de zomer ook nog met een vijftal andere organisatoren. Er leeft echt wel een bezorgdheid, die volgende zomer wel eens zeer acuut zou kunnen worden.

Het gaat over veel meer dan louter over de zoektocht naar kampplaatsen. Het gaat zo ver dat sommige jeugdorganisaties het slachtoffer zijn van het geroep en gescheld, alleen al omdat ze gewoon op straat lopen bij een eenvoudige activiteit. Sommige zaken die die mensen mij vertelden waren bijna te gek om waar te zijn.

Minister, hoe evalueert u de totaliteit van de jeugdkampen van de afgelopen zomer?

Hebt u cijfers van het aantal incidenten op de kampen? De bivakpermanentie bij de Chiro houdt zulke zaken bij. Hoe evalueert u dat aantal?

Hoeveel jeugdbewegingen hadden problemen om een geschikte locatie te vinden? Ziet u hier een negatieve evolutie in?

En vooral: wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat de jeugdkampen opnieuw gewaardeerd worden in de ogen van de brede bevolking?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Vaneeckhout, ik start met uw vragen omdat die al dateren van voor de zomervakantie.

Hoewel ik mij bewust ben van de geschetste problematiek, werden mij geen concrete signalen bezorgd over een schrapping van kampen of andere initiatieven. Het is wel zo dat een aantal organisaties aangaf dat de zoektocht naar voldoende monitoren niet zo eenvoudig is geweest. Een fundamenteel aspect van ons jeugdwerk is dat animatoren op vrijwillige basis deelnemen. Dit betekent dat de omvang van het aanbod deels samenhangt met het engagement van jongeren. Het is juist dat

we met een aantal maatschappelijke ontwikkelingen kampen die dit in zekere mate onder druk zetten. Er is de verkorting van de vrijwillige engagementen. De engagementen wisselen vaker. Vrijwilligers engageren zich graag flexibel. In het kader van prioriteit 3 van het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan (JKP) is dit een belangrijk element: hoe kunnen we vrijwillig engagement extra ondersteunen?

Het goede nieuws is dat jongeren zich nog steeds engageren in het jeugdwerk. Ik sluit mij aan bij de woorden van dank voor wat op dat vlak deze zomer opnieuw werd gepresteerd. Bijna honderdduizend animatoren, vrijwilligers en leiders hebben het beste van zichzelf gegeven tegen geen vergoeding of tegen een zeer beperkte vergoeding. Het is schitterend dat zo iets nog kan. Ik hoor dat trouwens vaak.

Na corona is het niet altijd evident om mensen te betrekken bij het verenigingsleven, maar in het jeugdwerk verloopt dat in de meeste gevallen uitstekend. Ik ben ervan overtuigd dat het jeugdwerk een aantrekkelijke voldoening biedt voor hun vrijwillig engagement. Wij proberen zoveel mogelijk te ondersteunen via de koepels en via de organisaties die mee de promotie voeren.

Een ontwikkeling die een impact heeft op dit vraagstuk is de groeiende vraag naar een vakantieaanbod, zeker ook bij werkende ouders. Dat maakt het belang van de jeugdorganisaties nog groter. Dat geldt ook voor de opvang van kinderen en jongeren, al mogen we natuurlijk het jeugdwerk daar zeker niet toe reduceren, dat zou hen oneer aandoen.

Ik wil in elk geval over deze uitdagingen in gesprek blijven gaan met de hele jeugdsector, met de monitoren en andere jongeren, om samen oplossingen te zoeken. Daar moeten we echt aan blijven werken.

Dan kom ik nu aan de vragen van de collega's Brusselmans en Perdaens, over de evaluatie van de kampzomer.

Het was de eerste kampzomer zonder coronacrisis. We hebben gezien dat de kampdrang groot was. Zoals ieder jaar waren er een aantal incidenten, al moeten we dat niet te veel uitvergrooten. Ze zijn wat ze zijn. Ze moeten ook niet geminimaliseerd worden. Maar het was op zich zeker niet problematischer dan andere jaren.

De jeugdsector neemt haar verantwoordelijkheid op. De jeugdwerkkoepels hebben in de zomer een permanentiedienst gehad om groepen te ondersteunen bij problemen of klachten. Zoals ieder jaar bundelen de koepels van de jeugdbewegingen de informatie van de permanentiediensten en ook de informatie die ze van de groepen krijgen. De komende weken zitten de jeugdbewegingen en De Ambrassade samen om de verzamelde informatie te bespreken. Op dit moment heb ik geen gedetailleerde cijfers over incidenten.

Laat ons dan kijken naar de toekomst. De Vlaamse Regering heeft net voor de zomer het Masterplan Jeugdkampen goedgekeurd. Ook de jeugdsector en alle relevante actoren zijn daarbij betrokken. Ik merk dat dat een stevige basis is, maar dat dat niet altijd goed gekend is, ook niet bij lokale besturen, zeker in Franstalig België. Daarom is het belangrijk dat we onze contacten met burgemeesters, met provinciegouverneurs en met mijn Franstalige en Duitstalige collega's van Jeugd voortzetten, om dat masterplan bekend te maken en om ervoor te zorgen dat zij weten en beseffen dat wij op alle thema's, bijvoorbeeld het controversiële thema van alcohol op een jeugdkamp, een zeer doordacht en onderbouwd beleid hebben, dat gesteund is door de jeugdbewegingen zelf. Zij hebben daar richtlijnen rond en gaan daar in de meeste gevallen op een zeer verantwoordelijke manier mee om.

Een van mijn tools is de interministeriële conferentie Jeugd. Daar zien we structureel onze Franstalige en Duitstalige collega's.

Daarnaast zal de nieuwe website Kampas voor een betere ontsluiting van het aanbod zorgen. We zullen daar op een goede manier kunnen communiceren met de uitbaters en met de betrokken lokale partners.

Het overgrote merendeel van de jeugdkampen is positief en probleemloos verlopen. Dat merk ik ook duidelijk aan de signalen die ik ontving uit de sector en tijdens een aantal plaatsbezoeken. Heel veel kinderen en jongeren beleefden opnieuw – zonder coronabeperkingen – een unieke vakantiebeleving dankzij de vrijwillige inzet van duizenden leiders en monitoren.

De jeugdbewegingen lieten alvast weten dat zij tevreden zijn van de kampzomer, afgezien van hier en daar wat negatieve beeldvorming in de pers. Zij geven ook aan dat de samenwerking met de Waalse federaties vrij goed liep waardoor ze tijdig mogelijke problemen als koepel konden aanpakken.

Wat moeten we nu doen in de toekomst? We moeten de incidenten niet uitvergroten, maar ook niet minimaliseren. Ik plan wel om met het Masterplan Jeugdkampen al die ambities uit te voeren en daarmee het kampklimaat verder te ondersteunen, ook richting de Franstalige en Duitstalige collega's in de schoot van de interministeriële conferentie Jeugd.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, dank u voor het antwoord. Het is goed om wat zicht te krijgen op de afgelopen zomer. Het is ook goed te horen dat de eindconclusie nog altijd is dat er geen fundamentele impact is geweest. Maar je merkt wel dat de nervositeit en de stress binnen het jeugdwerk stijgen.

Ik wil een klein beetje uitzoomen en twee dingen doen.

Het eerste is een oproep. We moeten eens fundamenteel nadenken over dat tijdvak tussen 16 en 25 jaar en op welke manier jonge mensen de ruimte hebben om vrijwillig een engagement op te nemen. Dat is uiteraard niet alleen uw bevoegdheid. Daar zitten heel veel andere aspecten rond die ook een gigantische impact hebben. Maar op korte termijn wordt het zeer moeilijk om de dynamiek die we nu zien tegen te gaan als je niet fundamenteel op dat soort zaken ingrijpt. Er komt een zomer waarin activiteiten stilvallen en mensen de puzzel niet meer gelegd krijgen.

Ten tweede, in dat kader is er een toch wel actuele vraag. Sinds afgelopen weekend ontstaat er een volgens mij bijzonder debat. We moeten nadenken over het herinvoeren van een militaire dienstplicht. Ik zie daar allerlei verklaringen over. Je ziet dat mensen spreken over militaire dienstplicht en over gemeenschapsdienst. U bent de minister van Jeugd en u bent vaak de ambassadeur van de jeugd. U weet hoe bijvoorbeeld de Vlaamse Jeugdraad dat bekijkt. Vandaar mijn zeer heldere vraag: wat is uw persoonlijke of politieke mening als minister over de denkpistes van én een militaire dienstplicht én een gemeenschapsplicht voor jongeren? Misschien zijn die twee meningen hetzelfde. Op welke manier bekijkt u dat? Dan kan ik mij daartoe verhouden in het volgende antwoord. Ik heb al kenbaar gemaakt hoe ik dat bekijk.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Het merendeel van de kampen kon probleemloos verlopen. Dat mogen we met gigantische fluostiften en uitroeptekens markeren. Dat is volledig te danken aan de leiding en de organisaties die er alles voor in het werk stellen jaar na jaar om dat te verwezenlijken. Dat is een dikke pluim op hun hoed. Dat vergt kennis en kunde. Dat uit zich in de versterking van de kadervorming die de minister heeft geïnitieerd en zeker ook in voldoende engagement van jongeren die hun schouders willen zetten onder dergelijke organisaties. We moeten ook beseffen dat jongeren keuzes moeten maken over wat ze doen met hun tijd. Dat is

ook deel van de problematiek waar we momenteel mee zitten. Studeren en het leven tout court zijn niet goedkoper geworden. We kunnen ons ook afvragen welke effecten de voortschrijdende professionalisering binnen het jeugdwerk heeft op de verwachtingen van de potentiële leiding en monitoren. Net als de vraag van collega Vaneeckhout is dat misschien voer voor een aparte discussie die we ruimer kunnen voeren dan alleen over jeugd.

Naast die kaders speelt ook de medewerking van lokale besturen een rol. In alles wat met de jeugd te maken heeft, speelt het lokale bestuur een rol. Afgelopen zomer hebben we gezien dat daar het schoentje wel eens durfde te knellen. U gaf al aan dat u in gesprek bent met uw collega's over de taalgrens. Ik vraag me af wat het vervolg daarvan is. Heeft dat specifieke resultaten opgeleverd?

U gaf ook aan dat er permanentie is voor ondersteuning. We kijken allemaal uit naar de samenvatting daarvan en waarvoor er ondersteuning is aangeboden. Ik vraag me af of er op dat vlak een adviserende rol is weggelegd voor de minister of voor de diensten, naast de permanentie die de jeugdbewegingen zelf organiseren.

Tot slot kan de verkorting van de vakanties in het zuiden van het land een schaarste van kampplaatsen doen ontstaan. We moeten daarop voorbereid zijn. Neemt u dat ook mee in uw contacten met de collega's over de taalgrens?

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Ik dank u voor uw antwoord.

Ik ben blij om te horen dat er geen zwaardere of meer incidenten waren deze zomer dan in andere jaren. Dat bewijst nogmaals dat de perceptie die er soms in de samenleving heerst, fout is. Ik blijf erbij dat we er echt een zaak van moeten maken om dat ook aanhangig te maken bij de brede bevolking.

Collega Vaneeckhout heeft me hier een beetje getriggerd door het onderwerp over de gemeenschapsdienst of de legerdienst aan te halen. Dat is een discussie waard en kan een element zijn dat hier meespeelt in het jeugdwerk. Maar los daarvan ben ik ervan overtuigd dat zo'n gemeenschapsdienst zeer nuttig kan zijn voor veel andere zaken in de samenleving. Dat gaat veel verder dan alleen extra aandacht voor zaken als jeugdwerk. Dat gaat volgens mij over meer verantwoordelijkheidsgevoel bij onze jeugd om voor de gehele bevolking te zorgen. Ik kan alleen maar afwachten wat u zult antwoorden, minister. Als het van ons afhangt, weet u dat mijn partij voorstander is van een vrijwillige dienst. Onze jongerenpartij trekt volop de kaart van een verplichte gemeenschapsdienst.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega's, ik dank jullie voor het boeiende debat met belangrijke maatschappelijke vragen. Het is Leo Delcroix die de verplichte legerdienst en burgerdienst heeft afgeschaft. Ik denk dat we daar niet op moeten terugkomen. De kern van het jeugdwerk is vrijwillig engagement. Verplicht vrijwilligerswerk is een contradictio in terminis. Ik zal dat als minister van Jeugd niet verdedigen. Dat neemt niet weg dat we kunnen nadenken over meer vrijwillige vormen van gemeenschapsdienst en ondersteuning vanuit scholen, jeugdwerk en dergelijke meer. Dat is zeker een debat waard. Maar ik ga zeker niet werken aan een verplichte burger- of gemeenschapsdienst. Ik sta daar ook niet achter.

Collega Perdaens, u hebt nog de vraag gesteld over hoe die ondersteuning is gebeurd en hoe de contacten met de Waalse burgemeesters zijn verlopen. We hebben een heel constructief debat gehad onder het voorzitterschap van de provinciegouverneur van Luxemburg, de heer Schmitz, die de meest betrokken burgemeesters had samengebracht. Iemand uit de provincie Namen was daar niet bij. Het was een heel constructief

overleg en de conclusie was dat de gemeentebesturen jammer genoeg hun politiereglementen niet zouden aanpassen, maar dat ze dat wel op een pragmatische manier zouden toepassen en niet zomaar zouden overgaan tot boetes. Voor zover ik weet, zijn er ook geen boetes gegeven. Ik denk dat dat nadien effectief zo is gebeurd. We zullen de komende maanden nog blijven werken met de Franstalige collega's en ook in de schoot van de interministeriële conferentie om te proberen te vermijden dat er de volgende zomer nog incidenten zijn. We gaan daar verder mee aan de slag.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, u kent uw geschiedenis en u blijft er ook trouw aan. Ik ben daarin heel erg gerustgesteld. U zult in mij en mijn fractie een bondgenoot vinden om samen dergelijke mogelijkheden niet verder te concretiseren. Ik geef u ter informatie wel mee – ik heb daar geen plezier in, want het is goed dat denkoefeningen in alle vrijheid kunnen gebeuren – dat u nog even moet afstemmen met uw partijvoorzitter, want ik heb hem een aantal tweets zien retweeten waarin er toch een verplicht karakter zat. Dat is geen enkel probleem. Het is een helder antwoord en ik vermoed dat u dat ondertussen met hem hebt besproken. Zo efficiënt werken we uiteraard. Ik ben daardoor heel erg gerustgesteld. Laten we zulke onzalige ideeën niet omzetten in de praktijk.

Dat wil niet zeggen dat we niet kunnen nadenken over hoe nog meer vrijwillige dienstverlening aan de gemeenschap kan worden vormgegeven op een manier waardoor het een keuze van mensen zelf is en dat die ook erkend kan worden.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): De kern van de zaak blijft natuurlijk die zorgeloze kamperzomer, hoewel het menselijk is dat er uit alle hoeken en gaten problemen zullen blijven opduiken. We moeten dat doel voor ogen blijven houden. Ik heb er alle vertrouwen in dat ons jeugdwerk alles zal doen wat in zijn macht ligt om daarvoor te blijven zorgen. Het is aan ons en aan u, minister, om hun het kader te geven dat ze daarvoor nodig hebben. Ik heb er alle vertrouwen in dat er daarvoor aandacht blijft.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Ik hoop vooral dat er een degelijke campagne komt waarmee het beeld in de samenleving kan worden veranderd, want anders gaat dat voor verregaandere problemen zorgen in de toekomst dan alleen die problemen die vandaag zijn aangeraakt.

Wat het overige betreft zegt uw partijvoorzitter daar toch iets totaal anders over, maar ik heb de afgelopen weken meer dan ooit geleerd dat de partij cd&v een huis is met heel veel kamers.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het drugs-onderzoek tegen de voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad – 3775 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, de arrestatie voor verhoor van Amir Bachroui, voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad, in het kader van een drugs-onderzoek rond 20 kilogram cocaïne en wat cannabis die werden aangetroffen in

zijn ouderlijke woonst, deed toch wat stof opwaaien in de samenleving – om het zacht uit te drukken. Hoewel het onderzoek nog steeds lopende is, verklaarde u onmiddellijk om uw volledige steun te geven aan de voorzitter. U stelde “geen enkele reden te hebben om te twijfelen aan zijn onschuld”. Dat siert u misschien als persoonlijke vriend van de jongeman, maar als minister is dat toch een merkwaardige positie. In gevallen als deze is het mijns inziens niet de taak van een minister om zich uit te spreken of vermoedens van schuld of onschuld te uiten nog voor er enig onderzoek gevoerd is. Sterker nog, gezien de drugsproblematiek in ons land en de daarbij horende gevaren voor onze jongeren, lijkt de enige gepaste reactie die u op dat moment kunt geven, de voorzitter tijdelijk te schorsen, tot er uitsluitsel is over zijn onschuld, waar we uiteraard allemaal op hopen.

Minister, waarom hebt u niet aangedrongen op de tijdelijke schorsing van de voorzitter? Het gaat hier over zeer ernstige feiten, waar hij inderdaad en zeker op dit moment niet meer van beschuldigd wordt. Er is natuurlijk wel een beschadiging van vertrouwen en van reputatie bij de Vlaamse Jeugdraad. U moet daar altijd zeer voorzichtig in zijn, veel meer dan u was. Waarom hebt u dat in deze zaak niet gedaan, terwijl dat in het verleden wel gebeurd is voor andere zaken? Daar kunnen we waarschijnlijk straks op terugkomen. Hoe valt dit te rijmen met de eerdere uitzetting van democratisch verkozen leden van de Jeugdraad, toen ook op basis van vermoedens van strafbare feiten? Op basis van welke elementen hebt u nu uw vermoeden van onschuld uitgesproken? Dat is toch iets zwaarwichtigs.

Daarnaast maak ik graag van de gelegenheid gebruik om de kern van de zaak met betrekking tot de Vlaamse Jeugdraad hier nog eens aan te halen. Er zijn nogal wat problemen geweest, waardoor de geloofwaardigheid van de Jeugdraad al is aangetast. Ik denk bijvoorbeeld aan de twee grootste jongerenpartijen, waar de ene zeer openlijk aangeeft om de Jeugdraad niet te steunen en de andere het halvelings ook doet. Dat lijkt me toch niet goed voor de werking en de geloofwaardigheid ervan. Een grote oorzaak daarvan is de ontransparante werkwijze van de verkiezingen van de Jeugdraad, die nauwelijks representatief te noemen zijn. Het nadert allemaal, het duurt nog wel even, maar de procedures moeten nu toch op punt gezet worden. Het is belangrijk om de hele procedure te herbekijken. Deelt u die mening? Welk traject plant u daarvoor?

Bent u zinnens om de samenstelling of andere modaliteiten van de Vlaamse Jeugdraad te wijzigen bij de volgende verkiezing van die raad?

Welke andere initiatieven plant u nog ter zake?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: U weet dat het vermoeden van onschuld een algemeen rechtsbeginsel is. Dit houdt in dat wie vervolgd wordt maar niet veroordeeld is, onschuldig is tot het bewijs van zijn of haar schuld geleverd is. In dit geval is dat a fortiori toepasselijk, omdat er zelfs geen sprake is van een veroordeling of een vervolging. De voorzitter van de Jeugdraad is zelfs niet in staat van beschuldiging gesteld. Hij is louter verhoord door de politiediensten. Collega Brusselmans, in die zin vond ik dat u op een nogal tendentieuze of zelfs onjuiste wijze uw vraagstelling begon door te verwijzen naar een arrestatie voor verhoor.

Ik lees even voor: “Een aanhouding of arrestatie is het ontnemen van de bewegingsvrijheid van een persoon door politiediensten.” Dit was dus niet het geval. Een verhoor door de politie is iets anders dan een arrestatie. De huiszoeking was in het pand van zijn moeder, waar hij ook verblijft, maar die was niet ten aanzien van hem gericht. Dat is heel duidelijk. Laat ons opletten met wat we zeggen ten aanzien van iemand die het voordeel van de twijfel moet genieten.

Het wordt trouwens ook zo bevestigd door het parket dat ter zake optreedt. Ik kan herhalen wat ik al eerder gezegd heb. Elk woord telt. Ik heb vandaag geen enkele reden om te twijfelen aan de onschuld van de heer Bachrouri.

Het is trouwens de Jeugdraad die zijn voorzitter kiest. Het is niet de Vlaamse minister van Jeugd die dat bepaalt of die bepaalt onder welke omstandigheden dat gebeurt of wanneer er al dan niet een schorsing moet gebeuren. Dat is trouwens ook zo neergelegd in ons Jeugddecree. Ik heb vastgesteld dat de Jeugdraad zijn voorzitter steunt en het vertrouwen in hem behoudt. Ik heb geen enkele reden om het oordeel van de Jeugdraad in twijfel te trekken.

Wat uw verwijzing naar het verleden betreft: ik vermoed dat u verwijst naar een Panoreportage van september 2018, ondertussen een viertal jaar geleden. Na onthullingen van de toenmalige uitzending van Pano was er een vertrouwensbreuk tussen de toenmalige leden van de Jeugdraad, aangezien de personen naar wie u verwijst het huishoudelijk reglement hadden overtreden. De huidige situatie is niet vergelijkbaar met dat voorval uit het verleden.

Wat betreft de verkiezingen en de aanstelling van de voorzitter: het is de Vlaamse Jeugdraad die aan de Vlaamse Regering een voorstel voorlegt met betrekking tot de wijze waarop de Jeugdraad wordt verkozen. Er is transparantie bij de verkiezing. De Jeugdraad heeft in 2020, zoals bij voorgaande verkiezingen, de werkwijze aan de Vlaamse Regering voorgelegd en heeft de resultaten overgemaakt. De kiescommissie heeft geen onregelmatigheden vastgesteld. Er werden verschillende inspanningen geleverd om jongeren te betrekken. Ik herinner u in dit verband aan mijn antwoord op uw schriftelijke vraag met nummer 39 van 3 december 2020: 4992 jongeren en jeugdwerkers brachten een stem uit. Dit was vijf keer meer dan bij de vorige verkiezing. De Ambrassade, die de opdracht heeft om de Jeugdraad te ondersteunen, bereidt voor de verkiezing van de Jeugdraad in 2023 opnieuw een verkiezingstraject voor waarin jongeren worden betrokken, zoals in de subsidie-overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en de Ambrassade is vastgelegd.

Ik herhaal dat de Vlaamse Jeugdraad aan de Vlaamse Regering een voorstel zal voorleggen op basis waarvan de Vlaamse Regering zal beslissen, zoals decretaal bepaald is. De verkiezing van de volgende Jeugdraad vindt plaats in 2023. Ik kijk met belangstelling uit naar het voorstel van de Jeugdraad, dat we dan gaan bekijken.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, ik ben blij dat u begint met het vermoeden van onschuld, dat een belangrijk rechtsbeginsel of principe is in ons land, te benadrukken. Ik ben ook die mening toegedaan. Ik had gewenst dat iedereen dat wat vaker in acht nam in alle situaties, ook als het over andere personen gaat die al dan niet actief zijn in de politiek. Dan wordt er vaak anders mee omgesprongen. Maar ik ga volledig akkoord. Dat vermoeden van onschuld is zelfs een heilig principe voor mij. Ik heb dat ook van in het begin benadrukt in mijn communicatie. Dat kunt u ook allemaal terugvinden. Daar sta ik ook nog altijd achter.

Desalniettemin moet u als minister enige voorzichtigheid aan de dag leggen. U zegt dat het de Jeugdraad zelf is die zijn voorzitter kiest. Dat klopt. Het zou erg zijn als het anders zou zijn. Maar het valt wel onder uw bevoegdheid. U moet er als een goede huisvader op toezien dat alles daar goed verloopt. U zegt dat er bepaalde zaken zijn. U verwijst nu zelf naar de Panoreportage. Ik zal er handig gebruik van maken. U vindt dat dat niet te vergelijken is met de situatie van vandaag. Nochtans zijn er toen vier leden van de Jeugdraad – waarvan er drie trouwens aangesloten zijn bij de N-VA en waarvan een zelfs vandaag de huidige jongerenvoorzitter is van de N-VA, mijn goede collega Jeroen Bergers – uit de Vlaamse Jeugdraad gegooid op basis van vermoedens. Dat vermoeden van onschuld telde toen niet. Is er ooit

een schuldvraag naar die mensen geweest? Een aanklacht? Een beschuldigingstelling? Neen, niks. De situatie is exact dezelfde.

Als er een vertrouwensbreuk is en het huishoudelijk reglement wordt overschreden door het vermoeden van memes te posten of bepaalde uitspraken te doen, dan moet dezelfde maatregel genomen worden op basis van het vermoeden dat er in iemands huis 20 kilogram cocaïne gevonden is.

Maar goed, er is nog een beter voorbeeld. De vier mensen van Schild & Vrienden zijn buitengegoid voor vermoedens van Facebookposts die niet door de beugel kunnen. Jihad Van Puymbroeck heeft hetzelfde meegemaakt toen ze nog lid was van de Vlaamse Jeugdraad. Er zijn geen vermoedens, maar wel degelijk socialemediaposts uitgelekt die toch – ik wil ze hier nog wel eens citeren – niet allemaal fatsoenlijk zijn. Er waren onder andere wat verwijten naar de voorzitters van de grootste partijen van dit land. Bij haar is dat allemaal met de mantel der liefde bedekt.

Minister, waar vindt u dat de Jeugdraad het recht heeft om dat verschil te maken. En meer concreet: vindt u niet dat er een probleem is binnen de Jeugdraad met het oog op pluralisme en dat bepaalde groepen in de samenleving anders – zachter of harder – aangepakt worden door de Jeugdraad dan andere?

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Ik en mijn fractie zijn blij dat de heer Brusselmans mee hoopt dat de voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad onschuldig is. Het siert hem dat hij zich op deze manier toch lijkt te distantiëren – ook al is het maar een vermoeden van distantiëring – van de laakbare socialemediacampagne die zijn partij heeft opgezet toen het nieuws was uitgekomen. Dat staat dan blijkbaar in schril contrast met de communicatie van de heer Brusselmans zelf.

Zolang het vermoeden van onschuld bewaard blijft en er geen inverdenkingstelling heeft plaatsgevonden, lijkt voor ons in elk geval de positie van de voorzitter niet in het gedrang te zijn gekomen. Daarover waren we in het verleden ook al duidelijk. In feite is dat iets wat voor ons altijd en overal moet gelden. In die zin stelden wij ons in het verleden ook al vragen bij de eerdere uitzetting van verkozen leden van de Vlaamse Jeugdraad na het uitbreken van de Schild & Vrienden-rel. Toen was er ook geen inverdenkingstelling, verhoor of dergelijke, maar dat zijn bezorgdheden die wij hebben geuit en hebben opgenomen met de Vlaamse Jeugdraad zelf. Wat ons betreft is de houding die de Vlaamse Jeugdraad in dit incident aannam eentje waar wij achterstaan en waarvan wij hopen dat zij ook in de toekomst een dergelijke houding zullen aannemen bij volgende incidenten, maar laat mij duidelijk stellen dat ik hoop dat het hen bespaard blijft dat er nog incidenten komen. Maar, dat is iets waar de Vlaamse Jeugdraad als autonome instantie mee aan de slag moet gaan. Volgens ons komt het niet toe aan de minister om daarop in te gaan. Wel is het aan de minister om na te gaan of de werking van de Vlaamse Jeugdraad correct verloopt in het kader van de evaluatie van de subsidies en de ondersteuning die de Vlaamse Jeugdraad krijgt via De Ambassade. Dus, minister, wij vragen u dan ook om net exact dat te doen, alstublieft, en niet meer dan dat.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Mijnheer Brusselmans, ik probeer in de commissie en in dit parlement de goede gewoonte te hebben om mij te focussen op wie er vooraan zit en om onze opdracht om de regering te controleren uit te voeren, maar dit soort vragen maakt dat natuurlijk heel erg moeilijk.

Een, de rechtstaat is geen grapje. Ik hoor u dat zeggen en ik ben het daarmee eens. De rechtstaat is dus geen grapje. Het vermoeden van onschuld is een fundamenteel principe en daar mogen we nooit voor wijken.

Twee, voor een rechtstaat geldt ook dat de minister hierin niet kan ingrijpen. Het zou ongehoord zijn dat de minister manu militari zou eisen dat de voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad zou worden geschorst. De heer Bachrouri is zelfs niet in verdenking gesteld, maar in tussentijd hield het u en uw hele partij alleszins niet tegen – en ik heb daar tot nu weinig reacties op gezien – om degoutante visuals online te plaatsen, die zowel de Vlaamse Jeugdraad als de heer Bachrouri zelf totaal in diskrediet brengen. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat dat u wel goed uitkwam en dat u het wel heel erg tof vond en dat u misschien daarmee op het randje van strafbare feiten komt, maar het is niet aan ons om daarover te oordelen, laat dat maar aan anderen over. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

We leven in een rechtsstaat. Het is niet aan een parlements lid om daarover te oordelen. U hebt die dingen gedaan en dat zal als dat moet hun gevolg kennen.

U argumenteert dat de minister een schorsing had moeten eisen, want er is imagoschade voor de Vlaamse Jeugdraad. Mijnheer Brusselmans, u verwijst er bijna zelf naar. Er loopt op dit moment een onderzoek over het aanzetten tot haat en geweld tegen een parlements lid van uw partij in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Nog geen enkele keer heb ik u horen zeggen dat dat wel slecht is voor onze stiel, dat dat imagoschade voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers is, voor het parlementaire ambt en dat we misschien de heer Van Langenhove tijdelijk moeten schorsen. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

Ik pleit daar niet voor. Inderdaad, de bevolking zal dat bepalen, maar die rechtstaat die voor Dries Van Langenhove geldt, geldt ook voor de voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad, de heer Bachrouri. Dat is iets waar ik pal blijf voor staan en ik ben vooral gerustgesteld dat er in deze commissie en in dit parlement slechts één fractie is die het ad hoc en op basis van de persoon en op basis van wat hen goed uitkomt interessant vindt om de rechtstaat en het vermoeden van onschuld in vraag te stellen. Wel, met ons niet! Met ons zal dat nooit gebeuren en u merkt dat we hier met heel veel democratische partijen zijn die daar pal voor staan. Dat zal dus niet gebeuren. Dat zal niet gebeuren bij collega Van Langenhove, die zich moet verdedigen en over wie er dan een uitspraak zal komen, maar dat zal ook niet gebeuren bij de vrijwillige voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad, die in deze situatie is verzeild geraakt. Absoluut niet. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

U weet dat daar een andere reden aan ten gronde lag. Mijnheer Brusselmans, u zou zich eigenlijk moeten schamen. Voor een keer heb ik de uitzondering gemaakt om mij niet naar voren te richten, maar naar achteren, maar het zal altijd zonder ons zijn als het erom gaat de rechtstaat ad hoc in twijfel te trekken.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Voorzitter, ik wil mij aansluiten bij de laatste twee sprekers. Ik heb een beetje moeite om het allemaal te begrijpen. Ik heb de indruk dat hier warm en koud tegelijkertijd wordt geblazen. Minister, in die zin wil ik u heel hard danken voor uw zeer duidelijke antwoord. Waarom? Er zijn twee kanten. Minister, u hebt het zeer duidelijk over het vermoeden van onschuld. Ik volg u daarin volledig. Ik sta daar volledig achter. Maar u had vooraf wel gevraagd dat er preventief een schorsing moest komen. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

U geeft zelf wel aan dat inderdaad collega's elders toch geen schorsing zouden moeten genieten. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

Het vermoeden van onschuld vindt u blijkbaar toch maar half. Want u wilt toch dat er preventieve maatregelen worden genomen. Er is een vermoeden van onschuld. U moet inderdaad eerst al een in verdenkingstelling hebben en effectief daar een oordeel over hebben. Dat is in dit geval helemaal niet van toepassing. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

Collega, mag ik alsjeblieft uitspreken? U doet heel duidelijk aan links-rechts. U verkondigt de beide verhalen.

Ik ben het wat betreft de visuals ook eens met de collega's. Ik vind het heel spijtig dat een politieke partij op die manier probeert een debat te voeren. U zegt er hier dan nog bij – ik veronderstel dat dat de micro niet heeft gehaald – dat er op dat moment wel 20 kilogram is gevonden. Het vermoeden van onschuld geldt dan blijkbaar toch weer niet op het moment dat u visuals maakt. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

"Dat is een feit", zegt u. Maar dat geldt blijkbaar niet op het moment dat u die visuals maakt. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

U zegt : "Dat is een feit", maar u doet wel al een oordeel vellen. U moet de inhoud van die visuals bekijken. Daar wordt effectief schade berokkend aan mensen en aan de Jeugdraad. Het verhaal hoe de Jeugdraad georganiseerd is, die inderdaad op een heel open, transparante, democratische manier is verkozen. U kunt lachen met de democratische manier, maar het is dan ook aan u, zoals aan alle andere partijen trouwens, om op een positieve manier op te roepen tot effectief meestemmen. Iedereen kan deelnemen en iedereen kan zich kandidaat stellen. Dat is zeer transparant en open. En als dat niet zo is – ik zie u de hele tijd neen schudden – haal dan de feiten aan waarmee u kunt aantonen waar een van de jongeren in Vlaanderen niet zou mogen of kunnen stemmen, waar een van de jongeren in Vlaanderen zich niet zou mogen kandidaat stellen. Ik hoor heel graag de feiten daarover. Dat riedeltje herhalen en permanent daarmee lachen en dat wegduwen, dat heb ik hier al een aantal jaren gehoord, maar daar zullen we geen stap mee vooruit gaan.

In die zin is de Jeugdraad transparant en democratisch verkozen. Als er op een bepaald moment binnen de werking van de Jeugdraad inderdaad huishoudelijke reglementen zouden worden overschreden, moet de Jeugdraad daarover oordelen. De collega's Perdaens en Vaneeckhout hebben er ook al naar verwezen: dan moeten we inderdaad hun werking laten werken zoals ze moet werken. Wij moeten onze controlerende functie daarop uitoefenen. Wij moeten niet zelf ingrijpen.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega's, dank u voor de reacties. Ik denk niet dat ik nog eens de analyse moet maken van wat er in 2018 is gebeurd, voor mijn tijd. Ik stel vast dat er toen bij de Vlaamse Jeugdraad een vertrouwensbreuk werd vastgesteld en dat men ook verwees naar een schending van het huishoudelijk reglement. In dit geval is de situatie toch wel heel erg anders. Amir Bachrouri is niet in staat van beschuldiging gesteld. Hij is gewoon verhoord. Het parket heeft dat ook duidelijk bevestigd. Er is geen gerechtelijke procedure tegen hem. Zelfs al zou die er wel zijn, dan zou het vermoeden van onschuld gelden. Maar dat is nu a fortiori het geval.

Na wat een aantal collega's hebben opgemerkt over het vermoeden van onschuld, wil ik gewoon even op het menselijke aspect hiervan wijzen. Politiek is een harde stiel, met scherpe reacties en een goede uitwisseling van ideeën. Meestal op de inhoud en zo weinig mogelijk op de persoon. Hier gaat het over een jongeman van 19 jaar, die vrijwilliger is als voorzitter van de Jeugdraad, die door een zeer moeilijke periode gaat vanwege de gebeurtenissen bij hem thuis. Ook dat vind ik belangrijk om mee te nemen in het debat. Het gaat hier over mensen die, behoudens het bewijs van het tegendeel, niets verkeerd hebben gedaan.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Ik zal jullie toch moeten een spiegel voorhouden. Wat jullie hebben gedaan – en met 'jullie' bedoel ik 'in het algemeen', niet iemand specifiek, maar in het algemeen, de traditionele politiek in dit land met de

vier jongens en bij uitbreiding met alle mensen die ooit betrokken waren bij Schild & Vrienden, enzovoort; pas op, ik heb daar zelf niets mee te maken, ik spreek dus niet voor mijn winkel ... Maar wat er toen is gebeurd, dat iedereen toen werd beschimpt en aan de schandpaal genageld, waarbij uiteindelijk 99 procent van die leden zelfs niet eens in beschuldiging zijn gesteld en er op dit moment nog altijd niemand is veroordeeld: dat is een gigantische schande. U zou het gewoon opnieuw doen.

Ik krijg hier het verwijt dat ik hier een links-rechtsverhaal aan het vertellen ben. Het is zeer duidelijk wat zich hier eigenlijk afspeelt. Voor bepaalde mensen met een bepaalde politieke strekking gelden er andere regels in dit land.

Ik wil afsluiten met een ander citaat. Laat ons de discussie nog eens opentrekken naar de Jeugdraad. Ik heb vorige week een interview gelezen met de – nog steeds – huidige voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad. Hij zegt daarin – en ik citeer – dat hij niet de grote voorvechter wil zijn van het bestrijden van de drugsproblematiek, omdat er ook nog andere problemen zijn die het jeugdwerk teisteren. Het zou erg of minderwaardig zijn mocht hij zich alleen daarop focussen. Er zijn nog andere problemen. Ik geef hem daar 100 procent gelijk in. Dan komt de volgende opsomming van welke problemen het jeugdwerk de komende jaren teisteren: polarisatie, klimaat en de aankomende verkiezingen. Volgens de voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad teisteren de aankomende verkiezingen het jeugdwerk. Dat is een letterlijk citaat uit het interview in De Standaard, helemaal op het einde. Wat is dan de oplossing van die Vlaamse Jeugdraad? Gaan we dan de verkiezingen afschaffen of gaan we enkel wenselijke kandidaten selecteren, ook al zijn ze verkozen? (*Opmerkingen van Jeremie Vaneckhout*)

Daar hebben ze ervaring mee. Ik weet het dat het zenuwachtig wordt. Collega Vaneckhout, ik mag hier ook uitspreken. Als ik zulke uitspraken lees, dan denk ik spontaan: stem ze wég. Maar aangezien in die antidemocratische Jeugdraad niemand kan worden weggestemd, stel ik iets anders voor: leg ze droog. (*Opmerkingen van Tinne Rombouts*)

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.